

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування

Випускна робота бакалавра

**«Аналіз та оцінка ділової активності та конкурентоспроможності
підприємства»**

(на матеріалах ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен»)

Виконала: студентка 4-го курсу, групи 402-ЕФ
Спеціальності

072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Пантась В.В.

Керівник: д.е.н., професор Онищенко С.В.

Рецензент: зав. кафедрою економіки,
підприємства та менеджменту Чижевська М.Б.

Засвідчую, що в цій роботі немає запозичень із
праць інших авторів без відповідних посилань

Пантась В.В.

Підтверджую достовірність даних, використаних
у роботі

Пантась В.В.

Полтава, 2022 року

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ ТА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	6
1.1. Економічна сутність й зміст ділової активності та конкурентоспроможності підприємства	6
1.2. Методика оцінювання ділової активності та конкурентоспроможності підприємства	16
1.3. Коефіцієнтний підхід до оцінювання ділової активності та конкурентоспроможності підприємства	26
1.4. Характеристика конкурентного середовища ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен»	32
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ ПРАТ «КИЇВСЬКА КОНДИТЕРСЬКА ФАБРИКА «РОШЕН»	38
2.1. Фінансово-економічна характеристика діяльності підприємства	38
2.2. Дослідження основних фінансових показників	41
2.3. Оцінка показників ділової активності підприємства	58
РОЗДІЛ 3. УПРАВЛІННЯ ДІЛОВОЮ АКТИВНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	68
3.1. Політика підвищення ділової активності підприємства	68
3.2. Напрями підвищення конкурентоспроможності підприємства	72
ВИСНОВКИ	83
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	87
ДОДАТКИ	92

				ВР 402-ЕФ 18110			
	П. І. Б.	Підпис	Дата	Аналіз та оцінка ділової активності та конкурентоспроможності підприємства (на матеріалах ПрАТ "Київська кондитерська фабрика «Рошен»)	Літ.	Арк.	Акрушів
<i>Розроб.</i>	<i>Пантась В.В.</i>				53	3	92
<i>Перевір.</i>	<i>Онищенко С.В.</i>				Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування		
<i>Н. Контр.</i>	<i>Онищенко С.В.</i>						
<i>Затверд.</i>	<i>Птащенко Л.О.</i>						

ВСТУП

На даний час, в сучасних умовах соціально-економічної напруженості у суспільстві та державі зростає питання підвищення ефективності господарської діяльності підприємств, тому на перший план виходять такі інструменти її забезпечення, як аналіз та оцінка.

Одним із головних індикаторів об'єктивної, своєчасної та ґрунтовної оцінки фінансово-господарської діяльності підприємства є дослідження ділової активності. Вона дає можливість оцінити внутрішню та зовнішню ефективність організації, адже охоплює найголовніші сфери життєдіяльності підприємства: виробництво, фінанси та маркетинг.

Слід пам'ятати, що ділова активність невід'ємно пов'язана із конкурентоспроможністю підприємства, тому надзвичайно важливим питанням є постійне оновлення та розширення асортименту продукції підприємства та пошук нових ринків збуту, не тільки вітчизняних, але і світових. Це призведе до підтримки позитивного іміджу фірми, завоювання нових споживачів та забезпечення стійкої конкурентної позиції на ринку.

Тому у дипломній роботі ми будемо досліджувати ділову активність та конкурентоспроможність підприємства як два взаємопов'язаних поняття, що безпосередньо впливають на ефективність діяльності суб'єкта господарювання.

Проблемами вивчення оцінки ділової активності та конкурентоспроможності займалися такі зарубіжні вчені-економісти, як Д.А. Даккер, К.Д. Кембел, Е.Дж. Долан, О.І. Дедіков та інші. У вітчизняній літературі: О.М. Анісімова, М.Д. Білик, Л.О. Коваленко, Л.М. Ремньова, Н.І. Власюк, Г.Ю. Ткачук, а також, Т. Загорна, С. Шевельова, П.С. Зав'ялова, С.Ф. Покропивний, Вовк В.М. та інші.

Метою дипломної роботи є аналіз та оцінка ділової активності та конкурентоспроможності підприємства і розробка напрямів щодо покращення цих показників.

Для досягнення поставленої мети дипломної роботи необхідно виконати наступні завдання:

- розкрити економічну сутність і зміст ділової активності та конкурентоспроможності підприємства;
- поглибити методику оцінювання ділової активності та конкурентоспроможності;
- з'ясувати основний коефіцієнтний підхід оцінювання ділової активності та конкурентоспроможності підприємства;
- охарактеризувати конкурентне середовища досліджуваного суб'єкта господарювання;
- проаналізувати фінансово-економічний стан ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» за 2018-2020 роки;
- оцінити показники ділової активності підприємства за аналізований період;
- запропонувати напрями підвищення ефективності ділової активності та конкурентоспроможності підприємства.

Об'єктом дослідження дипломної роботи є фінансово-господарська діяльність ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен».

Предмет дослідження – теоретичні, методичні та практичні підходи щодо вивчення та вдосконалення ділової активності та конкурентоспроможності на підприємстві.

Для досягнення поставленої в роботі мети використано такі методи дослідження: абстрактно-логічний – для теоретичних узагальнень та формування висновків; семантичного аналізу – для визначення різних понять; фінансових коефіцієнтів – для оцінки фінансового стану підприємства та порівняння з нормативними значеннями; графічний метод – для наочного подання результатів досліджень і загальнонаукові методи теоретичного узагальнення й порівняльного аналізу.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ ТА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічна сутність й зміст ділової активності та конкурентоспроможності підприємства

Функціонування підприємств в сучасному світі характеризується високим рівнем динамічності його зовнішнього та внутрішнього середовища, що вимагає постійного пошуку нових методів управління. У зв'язку з цим значно зростає роль своєчасного та якісного аналізу фінансового стану підприємства, зокрема оцінка ділової активності та управління нею [4].

Від ділової активності підприємств залежить, по-перше, успішність ведення господарської діяльності, по-друге, ефективність суспільного виробництва і його соціальна спрямованість, що підкреслюється в основних положеннях та безпосередньо у меті Господарського кодексу України [5].

Ділова активність – це комплексна характеристика, яка відображає дії підприємства, спрямовані на забезпечення динамічності розвитку і досягнення поставлених цілей у різних напрямках діяльності, а також це комплексна оцінка ефективності використання виробничих і фінансових ресурсів, які впливають на фінансовий результат діяльності.

Основними цілями оцінки та аналізу ділової активності підприємств є здійснення ефективних управлінських рішень з метою забезпечення сталого розвитку та підвищення конкурентоспроможності за умов ринкового середовища [6].

Проблемам дослідження ділової активності підприємства в умовах ринкових трансформацій присвячена значна кількість наукових публікацій, як вітчизняних так і зарубіжних науковці серед яких заслуговують на увагу праці Г.Ю. Ткачук, В.О. Мец, Г.В. Савицької, Є.М. Руденко, В.В. Бочарова, Л.В. Донцової, Г.І. Кіндрацької, О.В. Павловської та ін.

Щодо поняття «ділова активність підприємства» немає єдиного підходу, тому науковці трактують його по різному. Вчені розглядали питання сутності ділової активності, показників, що її характеризують та порядку їх визначення, особливостей оцінки ділової активності та її рівнів [7] (таблиця 1.1).

Таблиця 1.1

Підходи до визначення поняття «ділова активність підприємства»

Автор	Визначення
1	2
Анісімова О.М.	Ділова активність охоплює найважливіші сфери життєдіяльності підприємства, а саме виробництво, фінанси, маркетинг, тому дає можливість оцінити внутрішню та зовнішню ефективність.
Н.Л. Мешкова	Ділову активність підприємства можна визначити як процес щодо забезпечення досягнення цілей розвитку підприємства у сфері виробництва і реалізації продукції.
Коваленко Л.О., Ремньова Л.М.	Ділова активність – це комплексна характеристика, яка втілює різні аспекти діяльності підприємства і визначається такими критеріями, як місце підприємства на ринку, репутація, інноваційно-інвестиційна діяльність, конкурентоспроможність.
Ткачук Г.Ю.	Ділова активність – це економічна категорія, яка характеризує економічну діяльність підприємства з позицій внутрішніх його змін і виявляється через зміну її інтенсивності у часі.
Цал-Цалко Ю.С.	Ділова активність підприємства формується за рахунок внутрішньої і зовнішньої ефективності. Внутрішня ефективність забезпечується організацією господарської діяльності, зовнішня – найкращим асортиментом готової продукції, товарів, робіт і послуг.
Гарасюк О.А., Ігнатенко М.Ю.	Ділова активність підприємства оцінюється сукупністю кількісних і якісних параметрів, серед яких зростання економічного потенціалу підприємств, обсяги поставок на експорт, імідж підприємства, його соціальна і природоохоронна активність.

Отже, ділова активність – це складна характеристика бізнес-середовища підприємства, яка зумовлює платоспроможність, фінансову стійкість та стабільність господарюючого суб'єкта, а також визначає його стан на ринку, забезпеченість і ефективність використання усіх видів ресурсів та результати господарювання, що суттєво впливає на конкурентоспроможність підприємства.

Слід зазначити, незважаючи на велику кількість праць науковців у сфері «ділової активності підприємств» виникають проблеми, пов'язані з окремими питаннями теоретичного та методичного характеру дослідження, які висвітлені не досить повно і потребують подальших наукових розробок. Зокрема, поглибленого вивчення вимагають питання, пов'язані з теоретичними аспектами сутності категорії «ділова активність», особливостями її формування та методами досягнення відповідного її рівня на вітчизняних підприємствах в сучасних складних умовах.

Необхідною складовою якісної розробки методичних положень аналізу ділової активності є її науково обґрунтована класифікація. На основі проведених досліджень розглянемо 10, на нашу думку, найголовніших класифікаційних ознак ділової активності, за якими будуть визначитися її види [7] (таблиця 1.2).

Таблиця 1.2

Класифікація ділової активності

Класифікаційна ознака	Види ділової активності
1	2
За масштабом охоплення	У країні; у регіоні; у галузі; на підприємстві.
За змістом оцінюваних об'єктів	Фінансова; операційна; інвестиційна; інноваційна; ринкова; організаційно-управлінська.
За стадіями життєвого циклу підприємства	На етапі створення; на етапі первісного здійснення діяльності; на етапі активного зростання; на етапі «зрілості»; на етапі «старіння».
За ступенем відношення до суб'єкта господарювання	Внутрішня; зовнішня.
За сферою діяльності	Основного виду діяльності; інших видів діяльності.
За часовим аспектом	Ретроспективна; поточна; прогнозна.

Продовження таблиці 1.2

1	2
За горизонтами планування	Тактична; стратегічна.
За ступенем реальності	Реальна; потенційна.
За спрямованістю	Інтегральна; локальна.
За рівнем активності	Достатній; задовільний; незадовільний.

В умовах розвитку ринкової системи господарювання підприємствам необхідно швидко й адекватно реагувати на зміни факторів зовнішнього середовища та вміло організовувати й ефективно використовувати свій соціально-економічний потенціал. Як і будь яка економічна категорія, ділова активність функціонує під низкою різноманітних факторів, що на неї впливають, таких як галузева спеціалізація та розміщення підприємства, можливості використання робочої сили, визначення мети діяльності підприємства, наявність перспектив розвитку підприємства, масштаби організації, стійкість економічного зростання, дотримання заданих темпів розвитку підприємства, характер управління підприємством, рівень виконання стратегічних і тактичних планів, ефективність використання наявних ресурсів виробництва, широта ринків збуту продукції та ін.

Багато науковців розділяють фактори, що визначають ділову активність, на внутрішні та зовнішні. В першу чергу цим питанням займалися такі вчені як: Мешкова Н.Л., Гаркуша Н.М., Тихонова І.М. та ін.

Гаркуша Н.М. пропонує поділ факторів, що визначають ділову активність відповідно до учасників діяльності підприємства.

Як зазначає вчена, ринкове середовище, в якому діє підприємство, є зовнішнім, оскільки його формують зовнішні по відношенню до нього суб'єкти економічної діяльності. Насамперед це бізнес-партнери, з якими пов'язані ділові інтереси: клієнти, постачальники, замовники, контрагенти [8].

Гаркуша Н.М. також вважає, що серйозний вплив на діяльність підприємства мають і конкуренти, переваги яких у технологічній, інноваційній

сферах є рушійною силою у пошуку ідей та засобів досягнення більш вагомих результатів у стратегічно важливих галузях діяльності.

Ще одним складником бізнес-середовища, як зазначає вчена, є внутрішнє середовище підприємства, яке являє собою сукупність агентів, що діють всередині підприємства, та відносин, які виникають у них у процесі фінансово-господарської діяльності (керівництво, співробітники та власники) [8].

Також слід звернути увагу на думку Тихонової І.М., яка впевнена, що на діяльність будь-якої організації здійснюють вплив макроекономічні та мікроекономічні фактори, які мають як позитивні, так і негативні наслідки.

Таким чином, можемо запропонувати узагальнену схему впливу факторів на ділову активність підприємств (рис.1.1).

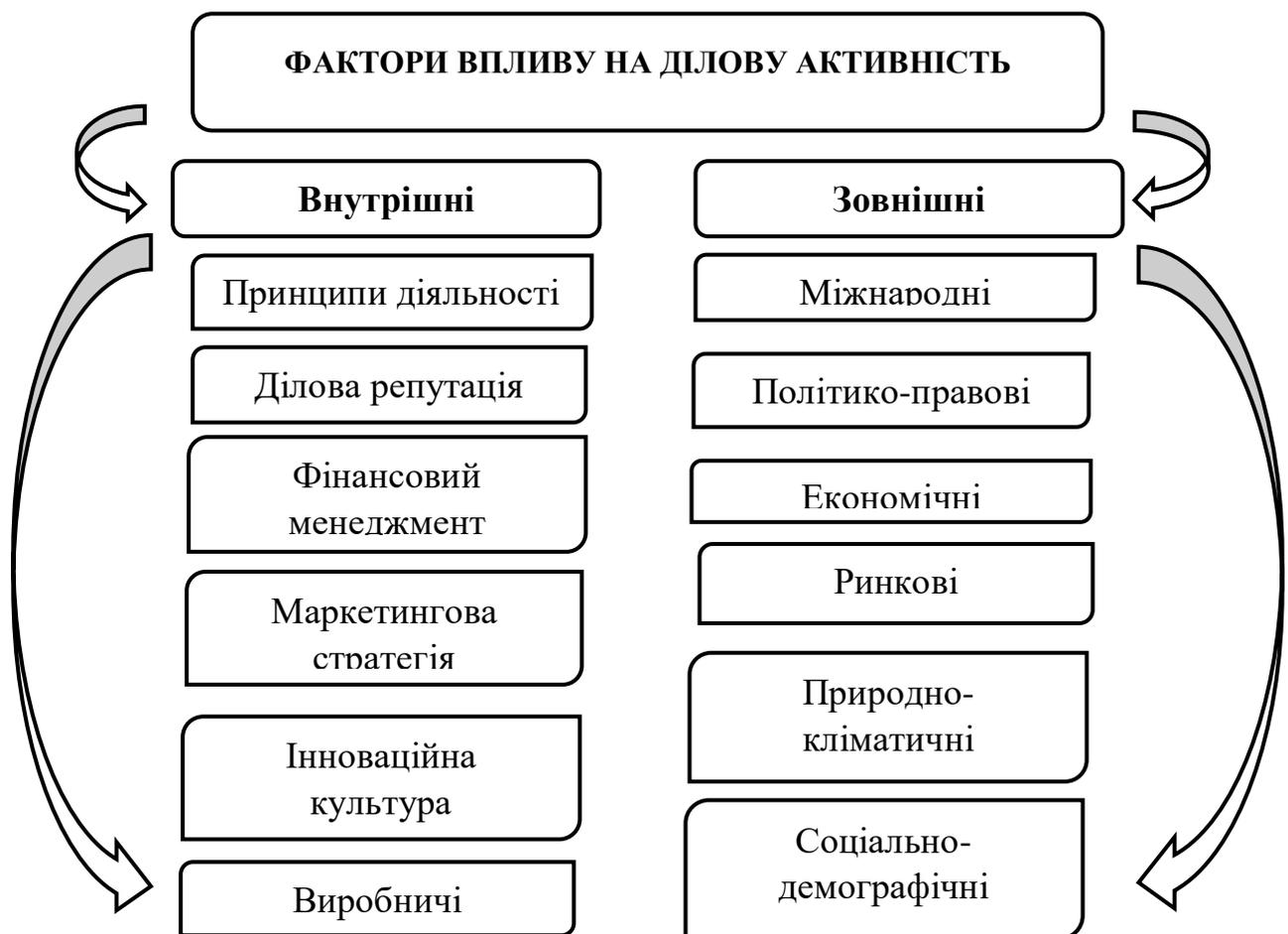


Рис. 1.1. Фактори, що впливають на ділову активність підприємств

Представлена класифікація факторів, що визначають ділову активність підприємства, дає змогу точніше охарактеризувати сутність цього поняття, виявити вплив того чи іншого фактора на підприємство та проконтролювати його. Це допоможе проаналізувати та оцінити ефективність діяльності підприємства.

Слід зазначити, що багато вчених розглядають ділову активність невід'ємно від конкурентоспроможності підприємств, при цьому конкурентоспроможність товару, на погляд науковців, є одним із критеріїв ділової активності поряд із ефективністю менеджменту, ефективністю маркетингової діяльності та фінансової діяльності підприємства. Наведені критерії характеризуються показниками, що враховують стан конкурентів, споживачів та фактори впливу на них [5].

Основною характеристикою підприємства, з точки зору, конкурентної боротьби є його конкурентоспроможність, що визначає ефективність підприємства, результати його виробничо-збутової діяльності в умовах ринкової конкуренції. Конкуренція змушує підприємства всіх форм власності постійно слідкувати за змінами попиту та пропозиції, вартістю матеріальних ресурсів, зменшувати витрати на виробництво, покращувати якість своєї продукції та послуг, тобто підвищувати свою конкурентоспроможність.

Здатність підприємства вести суперництво на внутрішньому та міжнародних ринках отримала втілення в категорії «конкурентоспроможність».

Велика кількість економічної літератури свідчить про наявність різноманітного трактування терміну «конкурентоспроможність». Дослідження теоретичних та практичних основ цього визначення знайшло своє відображення в працях закордонних та вітчизняних учених Г. Асселя, Г. Азоєва, І. Ансоффа, Ф. Котлера, Г. Минцберга, Пітерса, М. Портера, Ф. Тейлора, А. Сміта, А. Файоля, Р. Фатхутдинова, А. Юданова та інших.

Розглянемо трактування різних вчених щодо даного терміну в таблиці нижче (таблиця 1.3).

Таблиця 1.3

Підходи до визначення поняття «конкурентоспроможність»

Автор	Визначення
Азоєва Г.	Конкурентоспроможність підприємства – це здатність ефективно розпоряджатися власними й позиковими ресурсами в умовах конкурентного ринку, це результат його конкурентних переваг по всьому спектру проблем управління підприємством.
Загорна Т.	Конкурентоспроможність – можливість ефективно розпоряджатися власними та позиковими ресурсами в умовах конкурентного ринку.
Зав'ялова П.С	Конкурентоспроможність фірми – це можливість ефективної господарської діяльності та її практичної прибуткової реалізації в умовах конкурентного ринку. Реалізація забезпечується всім комплексом наявних у фірми засобів, включаючи маркетингові
Покропивний С.Ф.	Конкурентоспроможності слід розуміти, як здібність ефективно здійснювати господарську діяльність та забезпечувати досягнення прибуткового результату, враховуючи умови конкурентного ринку.
Шевельова С. О.	Конкурентоспроможність – здатність функціонувати прибутково, утримуючи стійкі позиції на ринку, здобути добрий імідж серед споживачів та різноманітних суб'єктів господарювання і, як наслідок, бути привабливим для інвесторів.

Таким чином, поєднуючи погляди різних авторів на сутність поняття «конкурентоспроможність», можна виокремити параметри, якими дана економічна категорія характеризується, а саме:

- 1) спроможність продукції одного підприємства конкурувати на ринку з продукцією іншого підприємства;
- 2) здатність ефективно функціонувати та утримувати свої позиції на ринку;

3) використовувати лише сучасне обладнання, що відтворюється на якості продукції і сприяє більшій прибутковості підприємства.

Так, при незмінних якісних характеристиках товару, його конкурентоспроможність може змінюватися залежно від кон'юнктури ринку, дій конкурентів, зміни цін, рекламних заходів тощо [11].

Аналіз конкурентоспроможності підприємства, як і будь-яка економічна категорія, допускає вивчення факторів, що впливають на місце, яке підприємство та його продукція займають на ринку. Усі фактори конкурентоспроможності можна умовно розділити на зовнішні та внутрішні [11] (рис. 1.2).



Рис. 1.2. Фактори, що впливають на конкурентоспроможність підприємства

Таким чином, під зовнішніми факторами розуміють сукупність суб'єктів господарювання, економічних, суспільних і природних умов, національних і міждержавних структур та інших зовнішніх чинників, що діють

у глобальному оточенні та здійснюють вплив або можуть вплинути на функціонування підприємства.

Оцінка впливу факторів зовнішнього середовища на конкурентоспроможність підприємства проводиться у загально визначеному порядку. Після встановлення місії й цілей підприємства виконується діагностичний етап: оцінка змін, що впливають на різні аспекти потенціалу підприємства; визначення факторів, що діють на конкурентоспроможний потенціал підприємства; аналіз діяльності конкурентів; визначення шляхів, що забезпечують більші можливості для досягнення стратегічних цілей підприємства.

Внутрішні фактори – це контрольовані чинники діяльності підприємства [11].

Слід зазначити, що поряд з поняттям конкурентоспроможність підприємства обов'язково розглядають і конкурентоспроможність продукції, що являє собою сукупність якісних і вартісних властивостей продукції, які забезпечують задоволення конкретних потреб споживачів на певному сегменті зовнішнього ринку.

Критеріями оцінки конкурентоспроможності продукції на зовнішньому ринку слід вважати фактори, які визначають його кон'юнктуру:

- наявність споживача даного виду продукції;
- кількість конкурентів, які випускають аналогічну продукцію;
- обсяги виробництва й реалізації продукції підприємств-конкурентів;
- важливість для конкурентів «панування» на тому сегменті ринку, який опанований чи планується до «завоювання» вітчизняним підприємством;
- основні напрямки конкурентної боротьби на зовнішньому ринку;
- оцінка стратегічної діяльності конкурентів (контроль за каналами збуту та діяльністю підприємств-постачальників з метою зниження рівня витрат);

- політика горизонтальної інтеграції (з метою виявлення можливостей проведення контролю та управління станом сектору певної галузі);
- розмаїття методів конкуренції (ціни, якість, технологічний рівень, дизайн продукції, сервісні послуги, імідж підприємства, товарний знак тощо);
- стабільність попиту на продукцію, яку має підприємство на кожному сегменті ринку [10].

Кожне підприємство має власний імідж. Позитивний імідж підприємства є головним компонентом забезпечення його конкурентоспроможності. Заходи іміджмейкінгу – позацінова конкуренція, що має за мету формування керованого іміджу товарів (послуг), самої фірми (підприємства), особистості, моди, ідеології тощо. Як правило, ці заходи складаються не зі штучних (що сприймаються клієнтами як випадкові), а з цілої системи взаємоузгоджених акцій, спрямованих на дійсних і потенційних клієнтів, партнерів і владу.

Корпоративний імідж – це сума вражень від сприйняття підприємства суспільством та його окремими членами (споживачами, діловими партнерами, урядовцями, службовцями тощо).

Створення позитивного іміджу підприємств на зовнішніх ринках згідно із зазначеними складовими формується завдяки розробці відповідних стратегій на різних ієрархічних ланках управління підприємством [10].

Концепція формування іміджу підприємства на зовнішньому ринку складається із трьох стадій:

- 1) опрацювання стратегії комунікацій, тобто серед багатьох засобів комунікаційної політики обираються саме ті, які сприятимуть привертанню уваги потенційних споживачів продукції, що випускає підприємство;
- 2) формування маркетингової концепції управління підприємством залежно від обраної мети та напрямків розвитку;
- 3) розробка майбутнього образу підприємства, в якому вирішальну роль відіграє такий засіб, як Public Relations (зв'язки із громадськістю). Це є визначальним фактором у становленні позитивного іміджу підприємства на зовнішньому ринку [10].

Отже, підсумовуючи вище сказане, можемо зробити висновок, що визначення ділової активності підприємства дає змогу точніше оцінити фінансовий стан, запропонувати обґрунтовані управлінські рішення для забезпечення високого результату і вдало управляти підприємством, допоможе оцінити виробничі і збутові можливості підприємства, підтримати конкурентоспроможність, охарактеризувати ефективність менеджменту та обрати нововведення, що дасть позитивний довгостроковий економічний ефект.

Слід зазначити, що ділова активність є невід'ємною від конкурентоспроможності підприємств, так як і конкурентоспроможність товару, що є одним із критеріїв ділової активності.

Аналіз впливу зовнішніх та внутрішніх чинників на конкурентоспроможність підприємства дозволяє: знизити рівень невизначеності та ризику у процесі виробничо-збутової діяльності підприємства; підвищити якість стратегічного планування та прогнозування виробничо-збутової діяльності підприємства; збільшити рівень конкурентоспроможності підприємства та її продукції; зберегти конкурентні позиції та збільшити частку ринку, що належить підприємству.

1.2. Методика оцінювання ділової активності та конкурентоспроможності підприємства

Особливо актуальною є об'єктивна оцінка ділової активності підприємств в ринкових умовах, оскільки основною метою їх діяльності є отримання прибутку і жоден з власників не може нехтувати потенційними можливостями збільшення доходу фірми.

Важливим етапом аналізу ділової активності є розрахунок допустимих та економічно обґрунтованих темпів зростання підприємства. Перед менеджерами стоїть завдання збалансування зростання прибутків, чистого доходу та активів, адже швидке зростання може виснажити ресурси, а неправильне фінансове управління процесами зростання призведе до банкрутства. Фахівці зазначають,

що до банкрутства підприємства призводить і надто швидке, і надто повільне зростання.

Стійке (збалансоване) зростання підприємства – це зростання, за якого підприємство не завдає шкоди своїм фінансовим ресурсам і не змінює фінансового ризику. Для стійкого зростання характерним є врівноважений рух коштів (ні нестачі, ні надлишку) [9].

Орієнтирами в управлінні стійким зростанням є коефіцієнти зростання.

Можливість підприємств нарощувати оборотні та необоротні активи за рахунок внутрішніх джерел фінансування показує коефіцієнт внутрішнього зростання ($K_{ВнЗр}$).

$$K_{ВнЗр} = \text{ЧП}^{\text{РП}} / A_{\text{п}}; \quad (1.1)$$

де $\text{ЧП}^{\text{РП}}$ – реінвестований прибуток,

$A_{\text{п}}$ — активи на початок звітнього періоду.

В умовах ринкової економіки, де провідне місце займає конкурентна боротьба, пріоритетними завданнями підприємств є підвищення якості продукції, розширення існуючих та пошук нових ринків збуту, впровадження сучасних технологій виробництва, здатність гнучкого маневрування ресурсами при зміні кон'юнктури ринку тощо. Всі ці заходи дозволяють фірмі отримати високі кінцеві результати виробничо-господарської діяльності, зміцнити фінансовий стан та ринкову позицію і, в результаті, досягти високого рівня ділової активності [12].

Слід звернути увагу, що виконання поданих завдань потребує значних фінансових витрат, у структурі джерел формування яких прибуток посідає провідне місце. Саме тому, головним етапом аналітичної роботи, пов'язаної з оцінкою ділової активності, є дослідження прибуткоутворюючих факторів: обсягів реалізації та собівартості продукції.

Основними задачами аналізу виробництва і реалізації продукції є:

- оцінка ступеня виконання плану реалізації продукції і виробничої програми;
- оцінка динаміки випуску і реалізації продукції;
- визначення впливу різних факторів на зміни величини цих показників;
- кількісна оцінка резервів росту випуску і реалізації продукції.

Обсяг виробництва продукції оцінюється за допомогою натуральних і вартісних показників. Обсяг виробництва характеризується валовою і чистою продукцією, обсяг випуску – готовою і товарною продукцією, обсяг реалізації – відвантаженою та реалізованою товарною продукцією [12].

Аналіз динаміки обсягу випуску і реалізації продукції здійснюється за допомогою показників:

- базисних темпів росту;
- ланцюгових темпів росту;
- середньорічних темпів росту (приросту).

Аналіз обсягів виробництва і реалізації здійснюється в вартісних і натуральних показниках. Порівняння темпів росту вартісних і натуральних показників дозволяє виділити основні фактори, що впливають на оціночні показники.

Доповнює і поглиблює напрямок аналізу оцінка ступеня виконання плану виробництва і реалізації продукції.

У сучасному світі, коли підприємство розробляє плани самостійно на основі контрактів з постачання товарів, держзамовлення, вивчення кон'юнктури ринку, аналіз виконання плану дозволяє оцінити:

- ступінь виконання договірних зобов'язань;
- якість планування;
- якість менеджменту.

В процесі оцінки виявляють причини та наслідки відхилень між фактичними і плановими показниками та формують шляхи вирішення розбіжностей.

Наступною характеристикою ділової активності є собівартість, яка визначає переваги підприємства в ціновій конкуренції, впливає на фінансові результати його діяльності, темпи розширеного відтворення, фінансовий стан суб'єктів господарювання.

Собівартість продукції, робіт і послуг – сумарні витрати всіх видів ресурсів в грошовій формі: основних фондів, природної і промислової сировини, матеріалів, палива, енергії, праці, які безпосередньо використовуються в процесі виробництва продукції і виконання робіт, а також для збереження і покращення умов виробництва та його вдосконалення [11].

Ефективне функціонування підприємства у умовах конкурентної боротьби великою мірою залежить від можливості підтримувати оптимальний рівень собівартості продукції. У зв'язку з цим, головною метою аналізу собівартості продукції є виявлення можливостей більш раціонального використання виробничих ресурсів, зниження витрат на виробництво і реалізацію та забезпечення зростання величини прибутку.

Важливий узагальнюючий показник собівартості продукції є витрати на одну грошову одиницю товарної продукції, який вигідний тим, що, по-перше, є універсальним (може застосовуватися в будь-якій галузі) і, по-друге, наочно відображає прямий зв'язок між собівартістю і прибутком [11].

Якщо собівартість товарної продукції представити як суму добутоків собівартості одиниці продукції по кожному найменуванню продукції на кількість виробів, а обсяг товарної продукції – як добуток кількості продукції на її ціну, то формула для розрахунку собівартості однієї грошової одиниці продукції прийме вигляд:

$$Y_C = \frac{\sum_{i=1}^n q_i \cdot c_i}{\sum_{i=1}^n q_i \cdot p_i}, \quad (1.2)$$

де q_i – кількість виробів в натуральних одиницях виміру i -го виду товару;

c_i – собівартість одного виробу;

p_i – ціна продукції;

n – кількість видів товару в номенклатурі.

В обліково-аналітичній практиці економічно розвинутих країн для характеристики ділової активності компаній крім темпових показників використовують коефіцієнти стійкого економічного зростання, який розраховується за формулою:

$$k_{ez} = \frac{ЧП - Д}{ВК} \times 100, \quad (1.3)$$

де ЧП – чистий прибуток (прибуток, призначений до розподілення акціонерів);

Д – дивіденди, що сплачуються акціонерам;

ВК – власний капітал.

Наступним напрямом оцінки ділової активності є аналіз ефективності використання ресурсів підприємства, які поділяються на чотири групи: основні фонди, матеріальні, трудові та фінансові ресурси.

Для повної характеристики ефективності використання основних фондів приймається система показників, які поділяються на узагальнюючі та індивідуальні (конкретні). До узагальнюючих показників належать: фондвіддача, фондомісткість, рентабельність фондів, питомі капітальні вкладення на одну грошову одиницю приросту продукції, відносна економія основних виробничих фондів, коефіцієнт використання виробничих потужностей. Індивідуальні показники використовуються для характеристики

окремих видів машин, обладнання, виробничої площі; наприклад, середній випуск продукції в натуральному виразі на одиницю обладнання за зміну, випуск продукції 1 м² виробничої площі.

На сьогоднішній день відсутня загальна методика визначення та оцінки конкурентоспроможності підприємства. Тому кожне окреме підприємство оцінює конкурентоспроможність за методикою, яка найбільше його задовольняє. Слід зазначити, що оцінка конкурентоспроможності підприємства істотно відрізняється від оцінки конкурентоспроможності продукції, адже це більш складне завдання і має більш істотне значення.

У світі існує декілька підходів до оцінки конкурентоспроможності підприємства, основні з яких наведені нижче.

1. Метод, заснований на теорії ефективної конкуренції.
2. Метод анкетування.
3. Рейтингова оцінка.
4. Метод еталону (графічний метод).
5. Метод різниць.
6. Метод рангів.
7. Метод балів.
8. Матричний метод Бостонської консультативної групи.
9. Матричний метод «Привабливість-конкурентоспроможність».
10. Матриця Портера.
11. SWOT – аналіз.

Наведений перелік методів є основним, але не повним, адже різні джерела групують та виокремлюють і додаткові методи оцінки конкурентоспроможності. Зупинимось на розгляді окремих із запропонованих у дипломній роботі методів оцінки [11].

Метод, заснований на теорії ефективної конкуренції дає можливість оцінити на скільки конкурентоспроможними є ті чи інші підприємства, а також кожне окреме підприємство протягом декількох років.

В основі методу лежить оцінка чотирьох групових показників або критеріїв конкурентоспроможності, яка може бути визначена методом середньозваженої арифметичної, де експертним шляхом розраховані коефіцієнти вагомості кожної групи критеріїв:

$$KKO = 0,15EO + 0,29\Phi O + 0,23EЗ + 0,33KT \quad (1.4)$$

де KKO – коефіцієнт конкурентоспроможності організації;

EO – значення критерію ефективності виробничої діяльності організації;

ΦO – значення критерію фінансового положення організації;

$EЗ$ – значення критерію ефективності організації збуту та просування товару;

KT – значення критерію конкурентоспроможності товару.

Кожен окремий критерій розраховується також як середньоарифметична усіх його складових, для яких також встановлена експертна вага. Даний метод хоча і є ефективним, проте в його основу закладена експертна оцінка показників вагомості кожного коефіцієнта, а така оцінка не може вважатися абсолютно достовірною [11].

Метод анкетування є досить поширеним для оцінки конкурентоспроможності підприємства. Анкета є списком цілеспрямованих питань, відповіді на які дозволяють отримати інформацію про дослідження об'єктів. Для цього складають анкети по всіх сферах діяльності підприємства у вигляді таблиць, вибираючи для цього, наприклад, 5-бальну або 10-бальну шкалу. Після проведення опитування підраховується сумарний показник, що свідчить про рівень конкурентоспроможності підприємства. Цей показник розраховується так:

$$KKO = \sum_{i=1}^n O \quad (1.5)$$

де KKO – коефіцієнт конкурентоспроможності організації;

$\sum O$ – сума оцінок i -их факторів.

Рейтингова оцінка використовується при цільовому порівнянні між собою фірм-конкурентів. Для цього можуть застосовуватись дані, отримані одним із запропонованих шляхів:

- по-перше: шляхом проведення інтерв'ю підприємств-об'єктів дослідження;
- по-друге, шляхом наявності фінансової звітності об'єктів порівняння;
- по-третє, фрагментарна управлінська інформація у вигляді формалізованих облікових таблиць у формі запиту, які розсилаються на підприємства-об'єкти дослідження.

Складається десятифакторна модель, яка включає дві складові: ефективність господарської діяльності (5 факторів) та фінансової стійкості (5 факторів).

На основі найбільш вагомих вибраних коефіцієнтів розраховується сукупна бальна оцінка підприємства, яка являється базою для визначення кінцевого місця підприємства в рейтингу. Метод також неточний через експертну вагу, однак ефективний [11].

Кінцевий бал окремого підприємства розраховується за формулою:

$$TM = \sum(M_i B_i) \quad (1.6)$$

де TM – кінцевий бал підприємства за результатами рейтингової оцінки;

$\sum(M_i B_i)$ – сума добутку балів показників рейтингової оцінки та їх ваги.

Метод еталону використовується для наочного відображення зон конкурентних переваг і недоліків як окремого підприємства, так і кількох конкуруючих підприємств. Для застосування цього методу необхідно:

- по-перше, визначити напрями діяльності підприємства з метою оцінки конкурентоспроможності;

- по-друге, встановити максимальну кількість балів оцінювання, що дорівнює по кожному напрямку;
- по-третє, визначити кількість балів набраних підприємством по кожному із напрямків;
- по-четверте, побудувати графічну ілюстрацію стану конкурентоспроможності як окремого підприємства, так і кількох конкуруючих підприємств, що дозволить виявити сильні й слабкі сторони підприємства порівняно з іншими.

Метод різниць зводиться до визначення переваг та недоліків підприємства за окремими показниками, що порівнюються. При застосуванні даного методу підприємство, що оцінюється, порівнюється тільки з одним підприємством-конкурентом. За кожним об'єктом оцінки визначається не тільки позиція оцінюваного підприємства, а й кількісний розрив у досягнутих результатах [11].

Метод рангів визначає загальні положення, сильні та слабкі сторони підприємства, що оцінюється, в обороті з конкурентами. Застосування даного методу ґрунтується на визначенні місця підприємств конкурентів за кожним показником оцінки шляхом ранжувань досягнутих результатів. Ранжування передбачає присвоєння кожному показнику певного номеру, порядку, залежно від значень показників. Проведення такої роботи дозволяє визначити, за якими порівняльними критеріями оцінки підприємство випереджає конкурентів, а за якими – відстає [11].

Також звернемо увагу на SWOT-аналіз, який застосовують при розробці стратегічних планів. Даний метод дає змогу оцінити зовнішнє середовище організації. Основна ідея – прикладання зусиль для перетворення слабких сторін підприємства в сильні і можливих загроз в можливості, а також розвиток сильних сторін фірми у відповідності з її обмеженими можливостями.

SWOT-аналіз проводять за визначеною методикою, для чого будують спеціальну матрицю, яка вміщує усі перераховані аспекти. Матриця SWOT-аналізу представлена наступним чином (рис.1.3).

		Зовнішнє середовище	
		Можливості	Загрози
Внутрішнє середовище	Сильні сторони	Сила можливостей	Сила загроз
	Слабкі сторони	Слабкість можливостей	Слабкість загроз

Рис. 1.3. Матриця SWOT-аналізу

Так, у полі сильні сторони підприємства вказуються його конкурентні переваги. У полі слабкі сторони підприємства вказуються його недоліки [11].

Отже, дані методи визначення ділової активності та конкурентоспроможності дають змогу більш точно провести оцінку рівня фінансового стану підприємства, що допоможе утвердитись на ринку як серйозний конкурент для інших фірм. В процесі аналізу виявили, що існує різноманітна кількість підходів для визначення ділової активності та конкурентоспроможності, які мають окремі недоліки та переваги, а вже підприємства самостійно обирають який із методів використати.

1.3. Коефіцієнтний підхід до оцінювання ділової активності та конкурентоспроможності підприємства

Своєчасний та повний аналіз ділової активності та конкурентоспроможності сприяє уникненню кризових явищ у виробничо-фінансовій діяльності підприємства, забезпечує стаке економічне зростання, мінімізує ризик неефективної діяльності в умовах економічної нестабільності ринкового середовища та конкуренції.

Аналіз ділової активності є одним із основних аспектів діагностики діяльності суб'єкта господарювання, який займає провідне місце у системі завдань фінансового управління. Це зумовлено тим, що такий аналіз дозволяє

оцінити внутрішній та зовнішній стан підприємства, визначити рівень прибутковості та перспективи його розвитку, досліджувати ефективність використання виробничо-фінансових ресурсів [6].

Ділова активність доволі широке поняття й охоплює практично всі аспекти роботи підприємства та передбачає оцінку ринкової ситуації, яка характеризується обсягом виробництва, інвестицій, кількістю і розміром угод, станом портфелю замовлень, динамікою зайнятості, цін, завантаження виробничих потужностей, що в кінцевому підсумку у фінансовому аспекті проявляється, передусім, у швидкості обороту його коштів [9].

Аналіз ділової активності важливий з трьох причин:

- 1) від швидкості обороту коштів залежить розмір річного обороту;
- 2) з розмірами обороту, а, отже, й з оборотністю пов'язана відносна величина умовно-постійних витрат: чим швидше оборот, тим менше на кожний оборот доводиться цих витрат;
- 3) прискорення обороту на тій чи іншій стадії кругообігу коштів спричиняє прискорення обороту й на інших стадіях, а також до вивільнення коштів, які можуть бути використані на інших ділянках роботи підприємства.

Ділова активність характеризується відповідною групою показників діяльності підприємства та здійснюється на якісному та кількісному рівнях.

Кількісні параметри оцінки ділової активності виражені динамікою показників виробничо-фінансової діяльності підприємств, що характеризують зміну обсягів виробництва і реалізації продукції, витрат підприємства і швидкості обороту його коштів. Кількісна оцінка аналізу ділової активності може бути здійснена за двома напрямками:

- 1) ступінь виконання плану за основними показниками, що забезпечують задані темпи їх зростання;
- 2) рівень ефективності використання ресурсів [9].

Оцінка ділової активності на якісному рівні може бути отримана в результаті порівняння діяльності даного підприємства з даними інших підприємств галузі. Такими якісними (тобто неформалізованими) критеріями є:

- 1) широта ринків збуту продукції;
- 2) репутація підприємства, яку оцінюють із допомогою експертних висновків. Загальна оцінка репутації підприємства – це сукупність оцінок діяльності підприємства; з боку конкурентів – діловий рейтинг, із боку споживачів і громадськості – споживчий рейтинг, із боку самих працівників і власників підприємства – престижний рейтинг із боку закордонних фірм-партнерів – міжнародний рейтинг;
- 3) якість виконання;
- 4) повний асортиментний ряд продуктів;
- 5) наявність продукції, що експортують та ін. [6].

Якість економічного зростання може характеризуватися узагальнюючими показниками, які визначають ступінь окупності (оборотності) активів і капіталу. До них варто віднести такі основні показники:

- коефіцієнт оборотності вкладеного капіталу;
- коефіцієнт оборотності власного капіталу;
- коефіцієнт оборотності оборотних активів (мобільних активів, виробничих запасів, готової продукції, дебіторської заборгованості).

Нижче у таблиці представимо алгоритм розрахунку показників ділової активності та їх нормативне значення (таблиця 1.4).

Таблиця 1.4.

Алгоритм розрахунку показників ділової активності

Показник	Методика розрахунку	Нормативне значення
1	2	3
Коефіцієнт оборотності вкладеного капіталу (коефіцієнт трансформації)	$\frac{\text{Чистий дохід}}{\text{Середньорічна вартість капіталу}}$	Збільшення
Коефіцієнт оборотності власного капіталу (коефіцієнт адекватності інвестування)	$\frac{\text{Чистий дохід}}{\text{Середньорічна вартість власного капіталу}}$	Збільшення

Продовження таблиці 1.4

1	2	3
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	$\frac{\text{Чистий дохід}}{\text{Середньорічна дебіторська заборгованість}}$	Збільшення
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	$\frac{\text{Собівартість реалізованої продукції}}{\text{Середньорічна кредиторська заборгованість}}$	Збільшення
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	$\frac{\text{Собівартість реалізованої продукції}}{\text{Середньорічна вартість матеріальних запасів}}$	Збільшення
Коефіцієнт оборотності основних засобів	$\frac{\text{Чистий дохід}}{\text{Середньорічна вартість основних засобів}}$	Збільшення
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	$\frac{\text{Чистий дохід}}{\text{Середньорічна вартість оборотних активів}}$	Збільшення

*Джерело : [7]

Низький рівень коефіцієнтів обертання активів може свідчити про недостатню завантаженість та низьку ефективність експлуатації виробничих потужностей, зростання дебіторської заборгованості та запасів. Підвищення обертання ресурсів є, поряд з високою прибутковістю, другим елементом підвищення фінансового стану підприємства.

Особливістю цієї групи показників є те, що до кожного з коефіцієнта обігу додатково визначається період обороту ресурсів у днях.

Ділову активність підприємства визначають за умови виконання так званого «золотого правила» економіки. Оцінюючи динаміку основних показників, необхідно зіставити темпи їхньої зміни, тобто розглянути наступне співвідношення.

$$T_{пр} > T_r > T_k > 100 \%, \quad (1.7)$$

де $T_{пр}$ – темп зростання прибутку до оподаткування, %.

T_r – темп збільшення обсягу виручки, %.

T_k – темп зростання сукупного капіталу, %.

Приведене співвідношення означає наступний зв'язок:

- виконання першої нерівності (якщо темпи зростання прибутку є більшими за темпи зростання обсягу продажу) означає підвищення рівня рентабельності підприємства, яке може бути результатом зниження собівартості або зростання маси прибутку;
- виконання другої нерівності (виручка від реалізації зростає випереджуючими темпами порівняно з темпами зростання активів) означає прискорення оборотності активів;
- виконання останньої нерівності (зростання середньої величини активів в динаміці) означає зростання майнового потенціалу підприємства. Слід зауважити, що дотримання цієї нерівності має бути забезпечене в довгостроковій перспективі;
- якщо темпи зростання обсягу продаж (доходу) і прибутку вищі темпів зростання активів, то ефективність використання активів зростає;
- якщо темпи зростання прибутку більше темпів зростання активів, а темпи зростання обсягу продаж – менші, то підвищення ефективності використання активів відбувалося тільки за рахунок зростання цін на продукцію (роботи, послуги);
- якщо темпи зростання прибутку і обсягу продаж більші темпів зростання активів, то відбувається підвищення ефективності діяльності підприємства [9].

Важливо, що найбільш загальну оцінку рівня економічної ефективності діяльності підприємства дають показники рентабельності авансованого і власного капіталу, а зростання їх в динаміці розглядається як позитивна тенденція. Ефективність управління в даному контексті виражається через

показники прибутковості продукції, ефективність підприємства — через рентабельність капіталу та його складові [9].

Слід зазначити, що в умовах нестабільної економіки рівень ділової активності можна кваліфікувати як:

- 1) високий (достатній);
- 2) середній (задовільний);
- 3) низький (незадовільний).

Нормальна ситуація притаманна високому рівню ділової активності та означає такий збіг умов і обставин, коли створюються сприятливі умови для функціонування підприємства, за яких формується стала тенденція підвищення темпів зростання оціночних показників.

Проблемна ситуація існує на підприємстві, рівень ділової активності якого відповідає середньому і визначається як збіг господарських умов та чинників, за яких формується тенденція до погіршення стану суб'єкта господарювання та спостерігається нестійка динаміка оціночних показників ділової активності.

Кризова ситуація характеризує низький рівень ділової активності, яка виникає за відсутності оперативного реагування на стратегічні питання, що потребують термінового вирішення. Її можна визначити як збіг обставин, що формують стійку негативну тенденцію оціночних показників ділової активності та загрожують підприємству банкрутством.

Визначення проблемної, а тим більше кризової, ситуації при оцінці стану ділової активності зумовлює необхідність термінового регулювання виробничо-господарської діяльності шляхом прийняття оперативних управлінських рішень [10].

Щодо конкурентоспроможності підприємств, то у літературних джерелах розглядається доволі багато підходів до її оцінювання на засадах певних показників. Більшість науковців для оцінювання конкурентоспроможності підприємства пропонують використовувати показники, згруповані таким чином (таблиця 1.5).

Таблиця 1.5

Групи показників аналізу конкурентоспроможності підприємства

Назва групи	Коефіцієнти
Показники ефективності виробничої діяльності організації	Відносний показник витрат на одиницю продукції, коефіцієнти оборотності основних засобів (фондовіддача), рентабельності діяльності, рентабельності продукції, відносний показник продуктивності праці.
Показники, що характеризують фінансовий стан організації	Коефіцієнти покриття, швидкої ліквідності, абсолютної ліквідності, автономії, оборотності оборотних засобів, матеріальних запасів, активів, дебіторської та кредиторської заборгованості.
Показники, що відображають ефективність організації збуту та просування продукції	Рентабельність продаж, коефіцієнти затоварення готовою продукцією, завантаження виробничих потужностей, ефективності реклами та засобів стимулювання збуту.
Показники конкурентоспроможності продукції	Ціна, якість товару.

Вищенаведені показники доцільно узагальнювати в інтегральні показники за групами за допомогою коефіцієнтів вагомості, а надалі – в єдиний рівень конкурентоспроможності.

Слід зазначити, що існуючі системи показників оцінювання конкурентоспроможності підприємств, вимагають подальшого удосконалення, оскільки часто містять необґрунтовано великий перелік показників, включають коефіцієнти, які взаємопов'язані та взаємообернені, базуються на експертному оцінюванні, що додає неточностей [13].

Отже, для аналіз ділової активності та конкурентоспроможності підприємств розроблена велика кількість показників, що дозволяють оцінити результативність управління і ефективність прийнятих рішень. Застосування результатів оцінки ділової активності слугує покращанню результативності виробничо-господарської діяльності і створенню основи для отримання конкурентної переваги у продукції і конкурентоспроможності підприємства в ринкових умовах господарювання.

1.4. Характеристика конкурентного середовища ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен»

Функціонування суб'єктів господарювання та споживання продукції в умовах ринкової економіки відбувається в конкурентному середовищі, що стосується сукупності факторів відносно конкретного підприємства, які впливають на конкурентну взаємодію підприємств відповідної галузі. У той же час конкурентне середовище є динамічним за темпами, глибиною, масштабністю змін на окремих конкретних ринках, елементом економічного життя.

У кожній галузі формується власне конкурентне середовище, а тому підприємство має правильно оцінювати своїх конкурентів та їх інтереси, галузь (або галузі), в якій воно функціонує, щоб виробити найефективніші конкурентні стратегії, що забезпечить його високу конкурентоздатність та конкурентостійкість [13].

Конкурентне середовище є однією з ключових категорій конкурентних відносин і розуміється як сукупність ринкових чинників, що визначають функціонування товаровиробників і споживачів, а також їх взаємозв'язків у процесі конкуренції.

Конкурентне середовище – це складна економічна категорія, яка характеризує взаємодію окремих суб'єктів господарювання, держави, інститутів колективного захисту, факторів зовнішнього і внутрішнього видів впливу на умови економічної діяльності, що визначають відповідний рівень економічного суперництва та вагомість впливу окремих економічних агентів на загальну ринкову ситуацію [13].

Конкурентне середовище є елементом економічного життя, динамічним за темпами, глибиною, масштабністю змін на окремих конкретних ринках. Важливим є те, що воно утворюється не лише і не власне суб'єктами ринку, взаємодія яких викликає суперництво, але в першу чергу – відносинами між ними.

Конкурентне середовище не можливо чітко відділити від поняття ринок, оскільки ринок одночасно може об'єднувати декілька конкурентних середовищ.

Представимо у табличній формі класифікацію конкурентного середовища (таблиця 1.6).

Таблиця 1.6

Класифікація конкурентного середовища підприємств

Ознака	Види конкурентного середовища
Об'єкт купівлі	<ul style="list-style-type: none"> - конкурентне середовище товарів (конкурентне середовище засобів виробництва та предметів споживання); - конкурентне середовище послуг; - конкурентне середовище інформації (взаємодія академічних та науково-технічних об'єднань, державних установ, учбових закладів, комерційних організацій, які займаються збором, обробкою та аналізом інформації та надають її по необхідності різним установам, підприємствам та організаціям); - конкурентне середовище науково-технічних розробок; - конкурентне середовище капіталів.
Територіальна ознака	<ul style="list-style-type: none"> - світове конкурентне середовище (охоплює всіх виробників конкретної продукції); - міжнародне конкурентне середовище; - національне конкурентне середовище; - міжрегіональне конкурентне середовище; - регіональне конкурентне середовище; - міжрайонне конкурентне; - районне конкурентне середовище; - місцеве (локальне) конкурентне середовище; - конкурентне середовище підприємства.
За моделями конкуренції на ринку	<ul style="list-style-type: none"> - конкурентне середовище досконалої конкуренції; - конкурентне середовище чистої монополії; - конкурентне середовище олігополії; - конкурентне середовище монополістичної конкуренції.

*Джерело : [10]

Важливою характеристикою активності конкурентного середовища підприємства є інтенсивність конкуренції, що являє собою ступінь протидії конкурентів в боротьбі за споживачів та місце на ринку. Інтенсивність конкуренції проявляється у тому, наскільки ефективно підприємства використовують наявні у їх розпорядженні засоби конкурентної боротьби, у тому числі нижчі ціни, покращені характеристики товару, вищий рівень обслуговування споживачів, випуск нових товарів та ін.

Для того, щоб визначити конкурентоспроможність підприємства проводиться зовнішній аналіз незалежними фахівцями (аудиторами), що є сторонніми особами для підприємства. Основний зміст зовнішнього аналізу полягає в тому, що використовуються основні дані фінансової звітності фірм, що порівнюються. Більшість науковців дотримуються думки, що основними факторами, які визначають конкурентоспроможність є: аналіз абсолютних показників прибутку, аналіз показників рентабельності та аналіз фінансових показників.

У 2020 році кондитерський ринок в Україні приблизно на 90-91% забезпечувався внутрішнім виробництвом. Імпорт у цьому ж році склав приблизно 60 тис. тон, що займає лише 9-10% всього обсягу українського виробництва кондитерської продукції, що свідчить про те, що українські компанії спроможні в повній мірі забезпечувати потреби внутрішніх споживачів на кондитерську продукцію [14].

Для дослідження у дипломній роботі обране ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен», що є один з найбільших виробників кондитерських виробів в Україні та Східній Європі, входить у тридцятку найбільших виробників кондитерських виробів світу, а деякі товари взагалі не мають аналогів на ринку України [15].

Безпосередніми конкурентами ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» є всі фірми, що виробляють аналогічну продукцію в Україні.

Слід зазначити, що ринок кондитерських виробів України є висококонцентрованим та різноманітним. Понад 70% ринку поділено між чотирма компаніями: ПАТ «Монделіс Україна», кондитерські корпорації «Рошен», ТОВ «Марс Україна», ТОВ «Нестле Україна».

Із великої кількості кондитерських фірм в Україні 28 вважаються великими. При цьому, близько двох третин всього ринку і три четверті експорту контролюють 9 виробників кондитерської галузі, а саме: «АВК», «Бісквіт-Шоколад», «Житомирські ласощі», «Конті», «Kraft Foods Україна», «Домінік», «Roshen», «Світ ласощів» та «Світоч» (Nestle) [15].

Для прикладу, розглянемо головних експортерів та конкурентів шоколадного ринку України у 2018-2020 рр.: «Roshen», «АВК», «Konti» та «Світоч» [17] (рис.1.4).

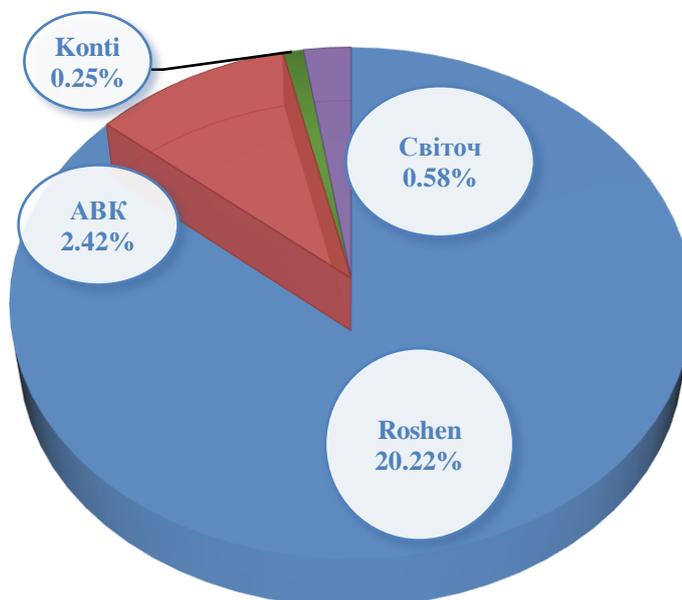
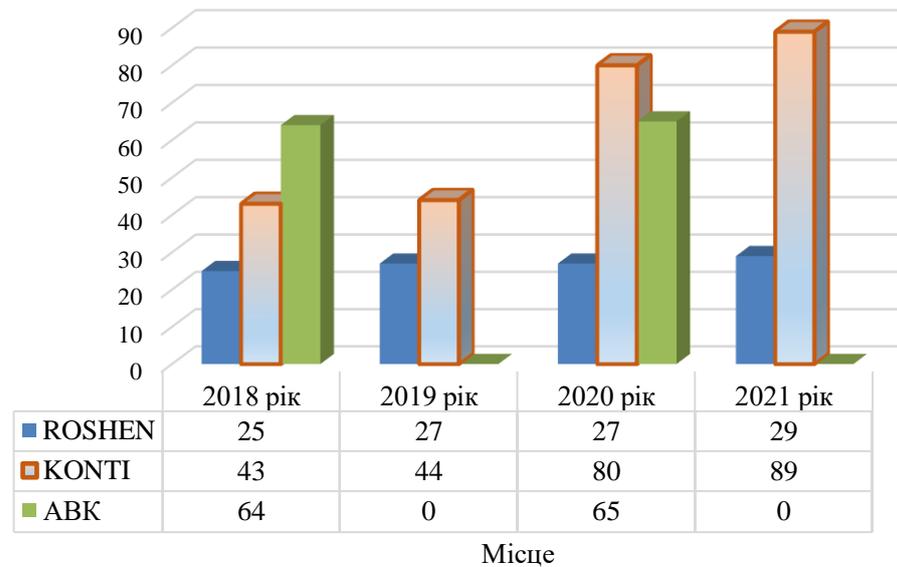


Рис.1.4. Частка ПрАТ «Рошен» в українському експорті шоколадних продуктів у 2018-2020 рр.

З графіка чітко видно, що корпорація «Roshen» є лідером в українському експорті шоколадних виробів із значним відривом від інших підприємств цієї галузі, адже частка на ринку складає 20,22%.

Існує світовий щорічний рейтинг кондитерських компаній американського галузевого видання «Candy Industry Magazine», який є визнаний в усьому світі та складається на основі оцінки таких факторів як чистий обсяг продажів компаній, кількість заводів та кількість працівників. Те, що українські підприємства входять до даного рейтингу є досить позитивним та свідчить про хороший результат роботи.

Слід зазначити, що у період з 2018 по 2021 роки до рейтингу «Global Top 100 Candy Companies» входило три українські компанії – «ROSHEN», «KONTI» та «АВК» [18] (рис. 1.5).



1.5. Місце у міжнародному рейтингу українських кондитерських компаній за 2018-2021 рр.

Таким чином, основними конкурентами ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» за міжнародним рейтингом є: «KONTI» та «ABK».

Щоб протистояти конкуренції і займати вагоме місце на ринку кондитерських виробів в основу маркетингової стратегії корпорації Roshen, як одного з лідерів, покладені наступні переваги: постійні інновації та виготовлення конкурентоспроможних видів продукції; наявність розгалуженої мережі продажів та забезпечення широкого асортименту продукції на складах компанії; значні обсяги закупок.

Всі кондитерські фабрики корпорації Roshen забезпечені обладнанням для моніторингу контролю якості продукції та відповідних досліджень. Розробкою технологій та запуском високоякісних кондитерських виробів займаються спеціалісти, які пройшли атестацію та навчання у спеціалізованих іноземних центрах [6].

Продукція «Рошен» представлена у 55 країнах світу, у тому числі в Україні, Канаді, Європі, США, Грузії, Японії, Кореї, Азербайджані, Вірменії, Ізраїлі, Йорданії, Казахстані, Канаді, Киргизстані, Китаї, Кувейті, Молдові, Монголії, Новій Зеландії, Таджикистані, Туркменістані та інших країнах [16].

Отже, конкуренція є важливим елементом діяльності будь-якого підприємства, а уміння вистояти та мати високі прибутки є основним завданням для керівництва та менеджерів. Оцінивши конкурентне середовище діяльності ПрАТ «Рошен», можемо зробити висновок, що не зважаючи на велику кількість конкурентів кондитерської галузі, аналізоване підприємство займає провідне місце на ринку та являється основним конкурентом для інших виробників, адже постійно працює у напрямку покращення своєї діяльності та, як результат, займає високі позиції на ринку кондитерських виробів як в Україні так і у світі.

Підсумовуючи все вище сказане, можемо зробити висновок, що ділова активність підприємств – це узагальнене комплексне поняття, яке виражається через систему кількісних і якісних взаємопов'язаних економічних характеристик. Ділова активність є досить широким поняттям та охоплює майже всі основні сторони діяльності фірми та означає весь спектр зусиль підприємства, спрямований на просування на ринках продукції, праці та капіталу. Щодо конкурентоспроможності підприємства, то вона характеризує можливість та ефективність адаптації до умов конкурентного середовища та визначається за допомогою спеціально встановлених методів.

Неоднозначність та відсутність єдиного тлумачення поняття «ділова активність» та «конкурентоспроможність підприємства» вимагають вивчення наукових праць різних вітчизняних та зарубіжних вчених. Також в ході аналізу було виділено основні класифікаційні ознаки досліджуваних понять та фактори, які безпосередньо на них впливають в ринкових умовах розвитку.

Завершальним етапом першого розділу було вивчення конкурентного середовища в якому перебуває ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен».

Подальші розділи дипломної роботи будуть направлені на вивчення фінансового стану та конкурентоспроможності досліджуваного підприємства.

РОЗДІЛ 2

ОЦІНКА ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ ПРАТ «КИЇВСЬКА КОНДИТЕРСЬКА ФАБРИКА «РОШЕН»

2.1. Фінансово-економічна характеристика діяльності підприємства

Повне найменування аналізованого підприємства дипломної роботи українською мовою – Приватне акціонерне товариство «Київська кондитерська фабрика «Рошен» (код ЄДРПОУ 00382125). Товариство за типом є приватним. Його материнським підприємством виступає ТОВ «Центрально-Європейська Кондитерська компанія». Офіційна дата заснування згідно з даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань – 30.12.1994 р. Компанія зареєстрована в Україна, 03039, місто Київ, Проспект науки, будинок 1 [15].

У своїй діяльності товариство керується нормативними актами та законами України, а також внутрішніми документами, які не суперечать законодавству. У тому числі Законами України «Про споживчу кооперацію», «Про підприємства в Україні», іншими законодавчими актами України та рішенням з'їздів споживчої кооперації України та власним статутом [15].

Історія бренда ROSHEN почалася в 2000 році. Виробник споконвічно носив складну назву «Укрпромінвест-Кондитер». Створенням нового бренда займалася українське «Бюро маркетингових технологій».

Організаційна структура «Рошен» організована по лінійно-функціональному типу, адже поділ праці в сфері управління здійснюється шляхом угруповання однорідних робіт з функціями управління й об'єднання їх у підрозділи апарата управління підприємством. Найвищим органів управління компанії є співвласники підприємства [15].

До складу корпорації входять чотири українські фабрики (Київська, Вінницька, Маріупольська і Кременчуцька); Клайпедська кондитерська фабрика (Литва), а також молочний комбінат «Бершадьмолоко» та «Литінський

племзавод», які забезпечують фабрики корпорації натуральною високоякісною сировиною.

Для покращення умов зберігання сировини та готової продукції корпорація ввела в експлуатацію власний логістичний центр. Загальна площа складає 60000 кв. м., з них площа складських приміщень – 57000 кв. м. Загальна місткість логістичного центру 45000 тон, з них 20-25000 тон продукції і 20000 тон сировини [15].

Основним видом економічної діяльності є виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок нетривалого зберігання, хліба та хлібобулочних виробів.

ПрАТ «Рошен» виробляє близько 320 видів кондитерських виробів: цукерок, шоколаду, карамелі, печива, вафель, мармеладу і тортів. З великого асортименту продукції корпорації найвідомішими і найпопулярнішими є торт «Київський», цукерки «Київ вечірній», «Червоний мак», «Шалена бджілка», «Корівка», «Шоколапки» та інші [15] (рис.2.1).



Рис.2.1. Структура продукції ПрАТ «Рошен»

Цукерки та карамель займають основну частку у виробництві, адже мають відносно нижчу ціну, довший терміном зберігання та високий попит.

Представлені на ринку кондитерські вироби виготовляються за найсучаснішими технологіями. Експлуатація сучасного високовиробничого

обладнання, чітке дотримання технології виробництва, використання виключно високоякісної сировини та матеріалів, що застосовуються при виробництві кондитерських виробів є запорукою головних переваг продукції ПрАТ «Рошен» [15].

Постійно поліпшується і вдосконалюється рецептура, впроваджуються сучасні інноваційні технології. Виробництво підприємства орієнтовано на внутрішній ринок. Історія підприємства почалася недавно, тому першим завданням, що ставило керівництво компанії було зміцнення позицій на внутрішньому ринку.

Загальний обсяг виробництва становить 450 тис. тонн щороку, виторг – 800 млн. доларів.

Чистий прибуток ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» склав 5 257 000 грн у 2020 році, що на 3 073 000 грн менше, ніж у 2019 році. Згідно з даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань статутний капітал дорівнює 1 505 833 098 грн. Вартість активів компанії станом на кінець 2020 року становить 3 001 846 000 грн [30].

Статутний фонд підприємства представляє суму грошових вкладень всіх учасників. Також на підприємстві створюються амортизаційні й інші фонди. Вся сума амортизаційних відрахувань направляється у фонд для розвитку підприємства.

Прибуток, що залишається в розпорядженні підприємства після виплати всіх податків і розрахунків з бюджетом відповідно до Положення про пайовий фонд, спрямований на створення фондів і виплату дивідендів співвласникам.

Основною метою діяльності підприємства є виробництво і реалізація промислової продукції, виконання робіт, надання послуг для задоволення потреб населення [15].

Споживачами продукції компанії є всі вікові групи населення, тому надзвичайно важливим є правильно просегментувати ринок і дати кожній групі споживачів свою продукцію: дітям – яскраві, красиві солодощі з сюрпризом,

молоді – шоколадні батончики і вафлі з різними наповнювачами та в гарному дизайні; людям середнього віку – красиво оформлені цукерки, трюфелі з натуральною начинкою; старшому поколінню – знайомі їм з радянських часів солодощі [15].

Керівництво ПрАТ «Рошен» усвідомлює, що без створення сприятливого іміджу успішна робота не можлива, тому для вирішення цієї задачі корпорація бере участь у низці благодійних заходів. Зокрема, солодка продукція підприємства безкоштовно доставляється в десятки дитячих будинків по всій території України.

Отже, можемо сказати, що підприємство має позитивний імідж, а також займає досить сильну позицію на вітчизняному ринку, адже запропоновані кондитерські вироби виготовляються за найсучаснішими технологіями та з виключно високоякісної сировини та матеріалів, а керівництво ПрАТ «Рошен» реалізує масштабні та системні благодійні і соціально-культурні проекти.

2.2. Дослідження основних фінансових показників

Основними фінансовими показниками, що безпосередньо впливають на стан ділової активності підприємства є структура активів, пасивів та капіталу, а також, коефіцієнти фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності.

Аналіз ділової активності досліджуваного підприємства доцільно почати з оцінки активів і пасивів балансу.

Як відомо, в активі балансу в узагальненому грошовому вираженні показані стан і розміщення засобів підприємства (майно), в пасиві – джерела їх утворення.

Таким чином, для аналізу динаміки змін статей балансу проведемо горизонтальний аналіз і визначимо його структуру за допомогою вертикального аналізу, тобто складемо агрегований баланс ПрАТ «Рошен» за 2018-2020 рр. (таблиця 2.1).

Таблиця 2.1

Агрегований баланс ПрАТ «Рошен» за 2018-2020 рр.

Актив	2018 рік		2019 рік		2020 рік		Відхилення (+,-)		Темп зростання 2019/2018, %	Відхилення (+,-)		Темп зростання 2020/2019, %
							2019/2018			2020/2019		
	Сума, тис. грн.	Питома вага, %	Сума, тис. грн.	Питома вага, %	Сума, тис. грн.	Питома вага, %	в сумі, тис. грн.	в питомій вазі, %		в сумі, тис. грн.	в питомій вазі, %	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1. Необоротні активи (1095)	899314	90,68	1266136	90,47	2682355	89,36	366822	-0,21	140,79	1416219	-1,11	211,85
1.1. Основні засоби і нематеріальні активи (1000+...+1020)	899294	90,68	1231487	87,99	2672319	89,02	332193	-2,69	136,94	1440832	1,03	217,00
1.2. Довгострокові фінансові інвестиції (1030+1035)	20	0,00	10	0,00	10	0,00	-10	0,00	50,00	0	0,00	100,00
1.3. Відстрочені податкові активи (1045)	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
1.4. Інші необоротні активи і довгострокова дебіторська заборгованість (1040+1090)	0	0,00	34639	2,48	10026	0,33	34639	2,48	0,00	-24613	-2,14	28,94
2. Оборотні активи (1195)	92410	9,32	133380	9,53	319491	10,64	40970	0,21	144,34	186111	1,11	239,53
2.1. Запаси (1100+1110)	9749	0,98	20776	1,48	17715	0,59	11027	0,50	213,11	-3061	-0,89	85,27
2.2. Дебіторська заборгованість (1120+1125+1155)	80381	8,11	110576	7,90	299241	9,97	30195	-0,20	137,56	188665	2,07	270,62
2.3. Грошові кошти та їх еквіваленти (1160+1165)	1616	0,16	422	0,03	1574	0,05	-1194	-0,13	26,11	1152	0,02	372,99

Продовження таблиці 2.1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2.4. Витрати майбутніх періодів (1170)	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
2.5. Інші оборотні активи (1180+1190)	664	0,07	1606	0,11	961	0,03	942	0,05	241,87	-645	-0,08	59,84
3. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття (1200)	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Всього майна (1300)	991724	100	1399516	100	3001846	100	407792	0,00	141,12	1602330	0,00	214,49
Пасив												
1. Власний капітал (1495)	549086	55,37	887416	63,41	1892673	63,05	338330	8,04	161,62	1005257	-0,36	213,28
2. Довгострокові зобов'язання і забезпечення (1595)	30499	3,08	23454	1,68	57608	1,92	-7045	-1,40	76,90	34154	0,24	245,62
3. Поточні зобов'язання і забезпечення (1695)	412139	41,56	488646	34,92	1051565	35,03	76507	-6,64	118,56	562919	0,12	215,20
3.1. Короткострокові кредити банків (1600)	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
3.2. Кредиторська заборгованість (1605+...+1650)	118038	11,90	52173	3,73	289925	9,66	-65865	-8,17	44,20	237752	5,93	555,70
3.3. Інші поточні зобов'язання (1660+...+1690)	294101	29,66	436473	31,19	761640	25,37	142372	1,53	148,41	325167	-5,82	174,50
4. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття (1700)	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
5. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду (1800)	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Всього капіталу (1900)	991724	100,00	1399516	100,00	3001846	100,00	407792	0,00	141,12	1602330	0,00	214,49

Джерело: розраховано автором на основі фінансової звітності ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен»

Отже, капітал підприємства – це основне джерело формування майна і є одним із факторів виробництва, що безпосередньо впливає на ділову активність. За результатами проведеного аналізу структури майна ПрАТ «Рошен» за 2018-2020 рр. можемо зробити висновок, що валюта балансу має позитивну тенденцію до збільшення і на кінець 2020 року дорівнювала 3 001 846 тис. грн, у 2019 році складала 1 399 516 тис.грн, а у 2018 році – 991 724 тис. грн (рис.2.2).

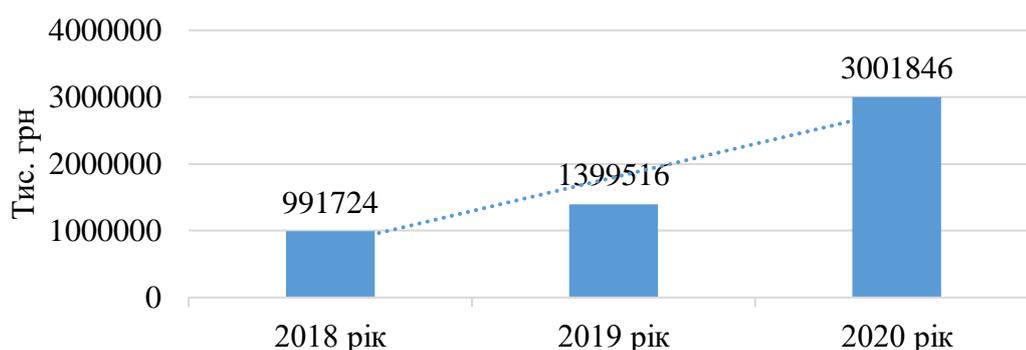


Рис.2.2. Динаміка валюти балансу ПрАТ «Рошен» за 2018-2020 рр.

Це пояснюється тим, що значну частину в валюті балансу займають необоротні активи, зростання яких відбувалося поступово за аналізований період і на кінець 2020 року їх величина підвищилася більше, ніж у 2 рази у порівнянні з попереднім періодом (рис.2.3). У 2020 році необоротні активи склали 89,4 %, а оборотні – лише 10,6 % у загальній структурі майна, але темп зростання оборотних і необоротних активів змінювався пропорційно.



Рис.2.3. Структурна динаміка активу ПрАТ «Рошен» за 2018-2020 рр.

Необоротні активи збільшилися за рахунок зростання первісної вартості основних засобів, яка на кінець 2020 року підвищилася в 2,5 рази в порівнянні з 2019 роком, а знос майже не змінився. Причиною цього є придбання нового обладнання та розширення виробництва за рахунок взяття в оренду виробничого приміщення в м. Бориспіль, що свідчить про модернізацію та оновлення виробничого процесу, що є досить позитивно і в майбутньому вплине на підвищення ділової активності підприємства. Інших важливих подій у розвитку, в тому числі, поділ, злиття, перетворення, приєднання, виділення не відбувалось.

Щодо оборотних активів, то їх сума збільшилася, головним чином, за рахунок дебіторської заборгованості, в структурі якої найбільшу частку займає дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом, що на кінець 2020 року зросла на 175 161 тис. грн в порівнянні з 2019 роком, що може свідчити про ухилення від сплати податків або про пільгове оподаткування підприємства, але дебіторської заборгованості не перевищує 10%, тобто описана тенденція не має призвести до проблем платоспроможності у майбутньому.

Слід звернути увагу, що запаси займають незначну частку в структурі майна ПрАТ «Рошен» і, як показали вище наведені розрахунки, на кінець 2018 року дорівнювали 9 749 тис. грн, у 2019 році – 20 776 тис. грн, а на кінець 2020 року вони склали 17 715 тис. грн, тобто, зменшилися на 3061 тис. грн в порівнянні з 2019 роком. Це пояснюється тим, що кондитерська фабрика «Рошен» має дочірні компанії в яких зосереджене основне виробництво продукції, а досліджуване підприємство є головним підрозділом.

Важливо зазначити, що оптимальний розмір запасів є важливим на підприємстві цієї галузі, тому що гарантує безперервність діяльності та забезпечує технологічний цикл за схемою: постачання – виробництво – реалізація, а великі обсяги запасів в загальному випадку небажані.

Аналізуючи структуру пасиву ПрАТ «Рошен» можемо зробити висновок, що валюта балансу підвищилася за рахунок власного капіталу та поточних зобов'язань і забезпечень (рис.2.4).



Рис.2.4. Структурна динаміка пасиву ПрАТ «Рошен» за 2018-2020 рр.

За аналізований період власний капітал мав позитивну тенденцію до зростання і на кінець 2020 року дорівнював 1892673 тис. грн, що займає 63% всього пасиву. Причиною цього є те, що у 2020 році відбулися внески до незареєстрованого статутного капіталу у сумі 1 млрд. грн. У кінці 2020 році відбулося збільшення суми довгострокових зобов'язань і забезпечень на 34154 тис. грн (0,24 %) за рахунок залучення позикових коштів, тобто, інших довгострокових зобов'язань, на суму 36594 тис. грн.

У 2018 році поточні зобов'язання ПрАТ «Рошен» дорівнювали 412139 тис. грн, питома вага яких складала 41,6 % у загальній величині пасивів, в наступні роки спостерігається їх підвищення і станом на 31 грудня 2020 року поточні зобов'язання перевищували поточні активи на 732 074 тис. грн. і займали 35% в структурі пасиву. Причинами цього є те, що з'явилася поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язання у сумі 21 248 тис. грн, також зросла поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи послуги на суму 200879 тис. грн. Це пояснюється тим, що у 2020 році до складу торгівельної кредиторської заборгованості були включені залишки за

операціями з пов'язаними сторонами у сумі 213 692 тис. грн. (на 31.12.2019 р. 16 170 тис. грн.), але у цьому випадку відсотки не нараховуються.

Слід зазначити, що ПрАТ «Рошен» має проблеми із заборгованістю за розрахунками з оплати праці, яка у 2019-2020 рр. поступово збільшувалася і на кінець 2020 року склала 26 046 тис. грн, це свідчить про те, що компанія здійснює не вчасні виплати заробітної плати.

Інші поточні зобов'язання теж мають тенденцію до зростання за аналізований період, адже у 2018 році вони дорівнювали 294101 тис. грн, а питома вага складала 29,7% у структурі пасиву, у 2019 році підвищення відбулося на 142372 тис. грн у порівнянні з попереднім роком та інші поточні зобов'язання склали 436473 тис. грн або 31,2% у структурі пасиву, щодо 2020 року, то приріст дорівнював 325167 тис. грн порівнюючи з 2019 роком та, відповідно, інші поточні зобов'язання склали 761640 тис. грн (25,4%). Така ситуація відбулася не тільки внаслідок модернізації підприємства, а й через зростання заборгованості за отриманою безвідсотковою фінансовою допомогою від материнської компанії.

Підсумовуючи вище сказане, можна стверджувати, що валюта балансу ПрАТ «Рошен» має позитивну тенденцію до збільшення. Важливо зазначити, що структура майна є не типовою для кондитерського підприємства, тому що необоротні активи перевищують оборотні і частка запасів є досить незначною, також за аналізований період відбулося зростання зобов'язань, що у майбутньому може негативно вплинути на стан ділової активності.

Наступним кроком аналізу ділової активності доцільним є дослідження структури власного і позикового капіталу підприємства, адже правильне управління діловою активністю має прямий вплив на рух капіталу підприємства.

Таким чином, проведемо вертикальний та горизонтальний аналіз капіталу ПрАТ «Рошен» за 2018-2020 рр. (таблиця 2.2).

Таблиця 2.2

Структура і динаміка власного й позикового капіталу ПрАТ «Рошен» за 2018-2020 рр.

Найменування статей	2018 рік		2019 рік		2020 рік		Відхилення			Відхилення		
	сума, тис. грн.	питома	сума, тис. грн.	питома	сума, тис. грн.	питома	в сумі, тис. грн.	в питомій вазі, %	темп зрос- тання, %	в сумі, тис. грн.	в питомій вазі, %	темп зрос- тання, %
		вага, %		вага, %		вага, %						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ	549086	55,37	887416	63,41	1892673	63,05	338330	8,04	161,62	1005257	-0,36	213,28
1. Зареєстрований (пайовий) капітал	175833	17,73	505833	36,14	1505833	50,16	330000	18,41	287,68	1000000	14,02	297,69
2. Капітал у дооцінках	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
3. Додатковий капітал	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
<i>Всього інвестований капітал</i>	175833	17,73	505833	36,14	1505833	50,16	330000	18,41	287,68	1000000	14,02	297,69
4. Резервний капітал	4789	0,48	5345	0,38	5762	0,19	556	-0,10	111,61	417	-0,19	107,80
5. Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	368464	37,15	376238	26,88	381078	12,69	7774	-10,27	102,11	4840	-14,19	101,29
<i>Всього накопичений капітал</i>	549086	55,37	887416	63,41	1892673	63,05	338330	8,04	161,62	1005257	-0,36	213,28
6. Неоплачений капітал	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
7. Вилучений капітал	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
<i>Всього капітал у розпорядженні</i>	549086	55,37	887416	63,41	1892673	63,05	338330	8,04	161,62	1005257	-0,36	213,28
8. Інші резерви	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
ПОЗИКОВИЙ КАПІТАЛ	442638	44,63	512100	36,59	1109173	36,95	69462	-8,04	115,69	597073	0,36	216,59
1. Довгострокові зобов'язання	30499	3,08	23454	1,68	57608	1,92	-7045	-1,40	76,90	34154	0,24	245,62

Продовження таблиці 2.2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.1. Довгострокові кредити банків	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
1.2. Відстрочені податкові зобов'язання	30499	3,08	23454	1,68	21014	0,70	-7045	-1,40	76,90	-2440	-0,98	89,60
1.3. Цільове фінансування	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
1.4. Страхові резерви	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
1.5. Інші довгострокові зобов'язання та забезпечення	0	0,00	0	0,00	36594	1,22	0	0,00	0,00	36594	1,22	0,00
2. ПОТОЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	412139	41,56	488646	34,92	1051565	35,03	76507	-6,64	118,56	562919	0,12	215,20
2.1. Короткострокові кредити банків	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
2.2. Заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	0	0,00	0	0,00	21248	0,71	0	0,00	0,00	21248	0,71	0,00
2.3. Векселі видані	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
2.4. Заборгованість за товари, роботи, послуги	99976	10,08	27395	1,96	228274	7,60	-72581	-8,12	27,40	200879	5,65	833,27
2.5. Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками	18062	1,82	24778	1,77	40403	1,35	6716	-0,05	137,18	15625	-0,42	163,06
2.6. Доходи майбутніх періодів	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
2.7. Інші поточні зобов'язання та забезпечення	294101	29,66	436473	31,19	761640	25,37	142372	1,53	148,41	325167	-5,82	174,50
СУКУПНИЙ КАПІТАЛ	991724	100	1399516	100	3001846	100	407792	0,00	141,12	1602330	0,00	214,49

Джерело: розраховано автором на основі фінансової звітності ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен»

Аналізуючи дані, наведені в таблиці 2.2, спостерігаємо збільшення величини сукупного капіталу за аналізований період і, як вже зазначалося вище, власний капітал ПрАТ «Рошен» займає найбільша частку у структурі всього пасиву, що свідчить про передумови зростання ділової активності підприємства.

У результаті господарської діяльності ПрАТ «Рошен» має позитивну тенденцію до збільшення інвестованого капіталу, який у 2020 році дорівнював 1505833 тис.грн, що складає 50,2 % в загальній структурі всього пасиву підприємства, тобто відбулося підвищення майже у 3 рази в порівнянні з 2019 р. за рахунок додаткових внесків засновників (рис.2.5).

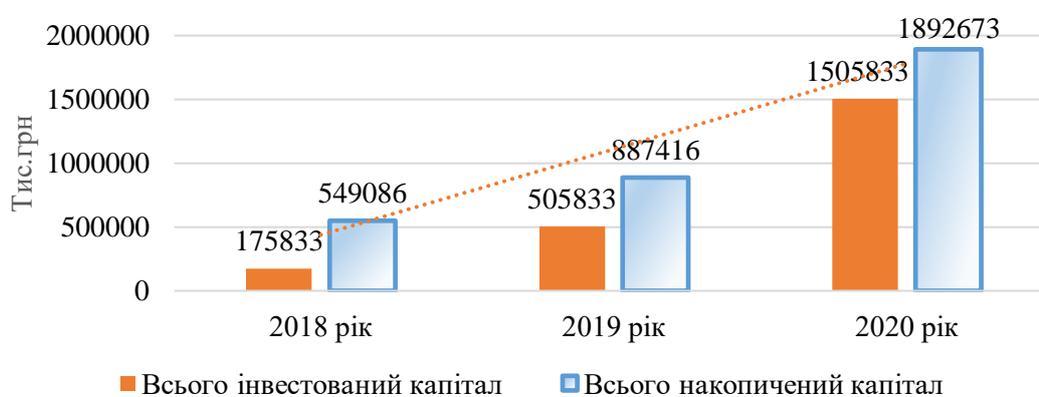


Рис.2.5. Інвестований та накопичений капітал ПрАТ «Рошен» за 2018-2020 рр.

Накопичений капітал, у свою чергу, у 2020 році дорівнював 1892673 тис.грн, тобто підвищення відбулося більше ніж у 2 рази в порівнянні з попереднім роком. Причиною цього є збільшення інвестованого капіталу і значну частку у власному капіталі займає нерозподілений прибуток, який у 2018 році дорівнював 368464 тис. грн, що склало 37% у загальній структурі пасиву, у 2019 році – 376238 тис.грн (27%) і у 2020 році – 381078 тис.грн (13%) (рис.2.5).

Таким чином, прослідковується позитивна тенденція до збільшення активів за рахунок власних джерел і, як результат, ПрАТ «Рошен» має вільний резерв коштів, що в майбутніх періодах матиме позитивний вплив на ділову активність підприємства.

Розглядаючи позиковий капітал, можемо сказати, що фінансові зобов'язання ПрАТ «Рошен» за аналізований період займають меншу частку в структурі пасиву, ніж власний капітал (рис.2.6).

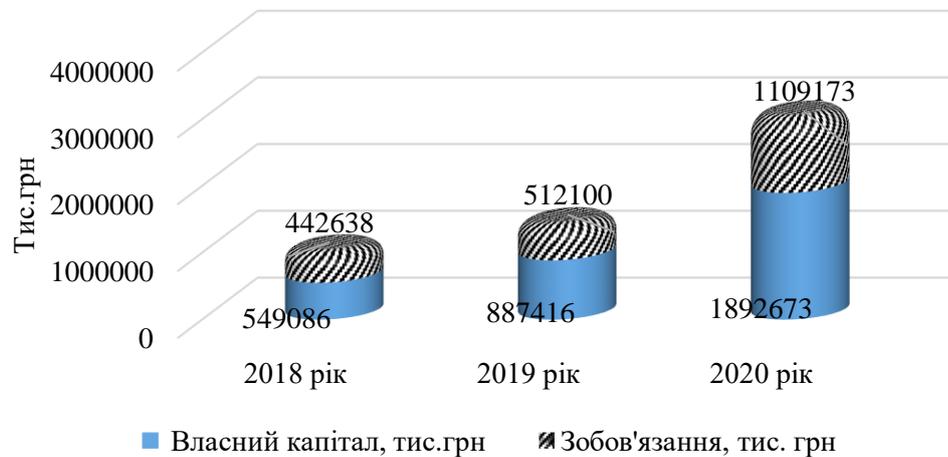


Рис.2.6. Структурна динаміка сукупного капіталу ПрАТ «Рошен» за 2018-2020 рр.

Відповідно, зобов'язання ПрАТ «Рошен» у 2018 році займали 44,6%, що у грошовому вираженні дорівнює 442638 тис.грн, у 2019 році – 36,6% (512100 тис.грн) і у 2020 році – 36,9% (1109173 тис.грн), тобто у 2020 році відбулося підвищення зобов'язань більш, ніж у 2 рази в порівнянні з 2019 роком. Причиною цього є збільшення частки поточних зобов'язань підприємства, які займають значне місце в структурі пасиву.

У 2018 році поточні зобов'язання склали 41,6%, у 2019 році – 34,9%, а у 2020 році – 35% у структурі всього капіталу. Це відбувалося, перш за все, за рахунок зростання заборгованості за товари, роботи, послуги, яка у 2018 році дорівнювала 99976 тис.грн, у 2019 році – 27395 тис.грн, а у 2020 році збільшення відбулося більш, ніж у 8 разів, тобто дорівнювала 228274 тис.грн, це свідчить про те, що ПрАТ «Рошен» має значну частину заборгованості покупців або замовників за надану їм продукцію. Слід звернути увагу на те, що у 2020 році з'являється заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями у сумі 21248 тис.грн, яка має бути погашена протягом 12 місяців із дати балансу. Також, прослідковується зростання поточної кредиторської заборгованості за

розрахунками, яка у 2018 році дорівнювала 18062 тис. грн, у 2019 році – 24778 тис.грн і у 2020 році – 40403 тис. грн, тобто підвищення відбулося в 1,6 рази в порівнянні з 2019 роком.

Довгострокові зобов'язання ПрАТ «Рошен» займають незначну частку у структурі всього пасиву і, відповідно, є меншими за поточні (рис.2.7). У 2018 році їх сума складала 30499 тис. грн, що становить 3%, у 2019 році – 23454 тис.грн (1,7%) і у 2020 році – 57608 тис.грн (1,9%). Відстрочені податкові зобов'язання займають основну частину довгострокових зобов'язань ПрАТ «Рошен», які у 2018 році дорівнювали 30499 ти.грн, у 2019 році – 23454 тис.грн і у 2020 році – 21014 тис. грн і, слід зазначити, що у 2020 році виникли інші довгострокові зобов'язання у сумі 36594 тис.грн.

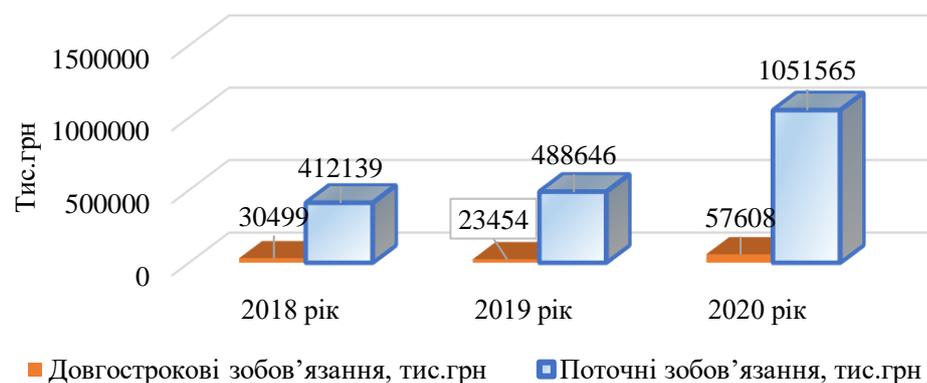


Рис.2.7. Довгострокові та поточні зобов'язання ПрАТ «Рошен» за 2018-2020 рр.

Отже, на ПрАТ «Рошен» прослідковується ситуація, що поточні зобов'язання займають значно більшу частку, ніж довгострокові і це може свідчити про ризик втрати фінансової стійкості підприємства і, відповідно, матиме негативний вплив на ділову активність. Така ситуація склалася не тільки внаслідок модернізації підприємства, а й через зростання заборгованості за отриманою безвідсотковою фінансовою допомогою від материнської компанії.

Однак позитивним моментом є те, що ПрАТ «Рошен» немає довгострокових та короткострокових кредити банків, тобто підприємство вчасно

погашає свої зобов'язання перед банками, а власний капітал перевищує позиковий.

Важливим аспектом аналізу ділової активності є дослідження коефіцієнтів фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності, розрахунок яких представлений у таблиці 2.3.

Таблиця 2.3

Показники фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності

ПрАТ «Рошен» за 2018-2020 рр.

Показник 1	2018 рік 2	2019 рік 3	2020 рік 4	Відхилення	
				2019/2018	2020/2019
Коефіцієнти фінансової стійкості					
1. Коефіцієнт довгострокової фінансової незалежності, грн/грн	0,58	0,65	0,65	0,07	0,00
2. Коефіцієнт автономії, грн/грн	0,55	0,63	0,63	0,08	0,00
3. Коефіцієнт фінансової залежності, грн/грн	1,81	1,58	1,59	-0,23	0,01
4. Коефіцієнт фінансового ризику, грн/грн	0,81	0,58	0,59	-0,23	0,01
5. Коефіцієнт маневреності власного капіталу, грн/грн	-0,58	-0,40	-0,39	0,18	0,01
6. Коефіцієнт покриття запасів, грн/грн	-32,80	-17,10	-41,33	15,70	-24,23
7. Коефіцієнт загальної заборгованості	0,75	0,55	0,56	-0,20	0,00
8. Коефіцієнт співвідношення власного і залученого капіталу, грн/грн	1,24	1,73	1,71	0,49	-0,03
Коефіцієнти ліквідності					
1. Власний оборотний капітал (ВОК)	-319729	-355266	-732074	-35537	-376808
2. Загальний коефіцієнт ліквідності	0,22	0,27	0,3	0,05	0,03
3. Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,2	0,23	0,29	0,03	0,06
4. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,0039	0,0009	0,0015	-0,003	0,001
5. Коефіцієнт ліквідності товарно- матеріальних цінностей	0,03	0,05	0,02	0,02	-0,03

Продовження табл. 2.3

1	2	3	4	5	6
6. Коефіцієнт ліквідності дебіторської заборгованості	0,2	0,23	0,28	0,03	0,06
Коефіцієнти платоспроможності					
1. Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власними оборотними коштами	-3,46	-2,66	-2,29	0,8	0,37
2. Коефіцієнт загальної платоспроможності підприємства	2,24	2,73	2,71	0,49	-0,03
3. Коефіцієнт фінансового лівериджу	0,06	0,03	0,03	-0,03	0
4. Коефіцієнт відновлення платоспроможності	0,9	1,49	1,35	0,58	-0,14
5. Частка кредиторської заборгованості у власному капіталі й дебіторської заборгованості	0,19	0,05	0,13	-0,14	0,08
6. Коефіцієнт співвідношення чистих оборотних активів із чистими активами	-0,64	-0,43	-0,42	0,21	0,01

Отже, за допомогою проведених розрахунків, можемо зробити висновок про стан фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності ПрАТ «Рошен», що безпосередньо впливає на ділову активність.

Підприємство має проблеми з фінансовою стійкістю, адже розрахований коефіцієнт довгострокової фінансової незалежності менший за нормативне значення 0,7 грн/грн і свідчить, що активи підприємства повністю не забезпечені стабільним джерелом фінансування. Коефіцієнт фінансового ризику показав, що у 2018 році на одну гривню власних коштів припадало 0,81 грн/грн загальних зобов'язань, у 2019 році – 0,58 грн/грн і у 2020 році – 0,59 грн/грн, що перевищує нормативне значення, яке складає 0,5 грн/грн і свідчить про збільшення залежності підприємства від залучених коштів. Маневреність власного капіталу ПрАТ «Рошен» у 2018-2020 рр. є низькою, тому що значення знаходиться нижче нормативу і є від'ємними, причиною цього є те, що оборотні активи менші за

поточні зобов'язання (рис.2.2), така ситуація склалася і з коефіцієнтом покриття запасів, який вказує на те, що на підприємстві недостатньо коштів для підтримки виробничого процесу, але в цьому випадку потрібно звернути увагу на те, що ПрАТ «Рошен» є головним підрозділом і на ньому зосереджено менше виробництво продукції, ніж на дочірніх підприємствах, як наслідок, величина запасів є незначною в загальній структурі майна (рис.2.8).

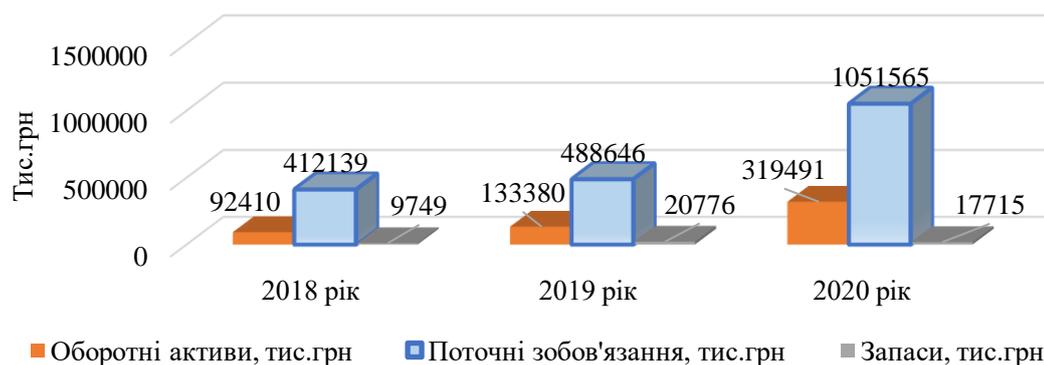


Рис.2.8. Структура оборотних активів, поточних зобов'язань та запасів ПрАТ «Рошен» за 2018-2020 рр.

Слід зазначити, що ПрАТ «Рошен» у 2018-2020 рр. мало проблеми з ліквідністю та платоспроможністю, про що свідчать вище наведені розрахунки. Власний оборотний капітал має від'ємне значення протягом аналізованого періоду і вказує на те, що поточні зобов'язання значно перевищують оборотні активи, що є досить негативним для ділової активності підприємства (рис.2.8).

Оборотних активів недостатньо для погашення поточних зобов'язань, що підтверджує коефіцієнт покриття, який є меншим за одиницю. Але протягом аналізованого періоду спостерігається позитивна тенденція до його підвищення, відповідно, у 2018 році цей показник склав 0,22 грн/грн, у 2019 році – 0,27 грн/грн і у 2020 році – 0,30 грн/грн.

ПрАТ «Рошен» у 2018-2020 рр. немало змоги погасити поточні зобов'язання в найкоротший час, адже, коефіцієнт абсолютної ліквідності знаходиться на дуже низькому рівні і, відповідно, є нижчим за нормативне значення 0,2 грн/грн. Така ситуація склалася внаслідок значного перевищення

поточних зобов'язань над грошовими коштами підприємства (рис.2.9). Це свідчить, що підприємство є неплатоспроможним за аналізований період і підтверджує незадовільний стан поточної ліквідності.

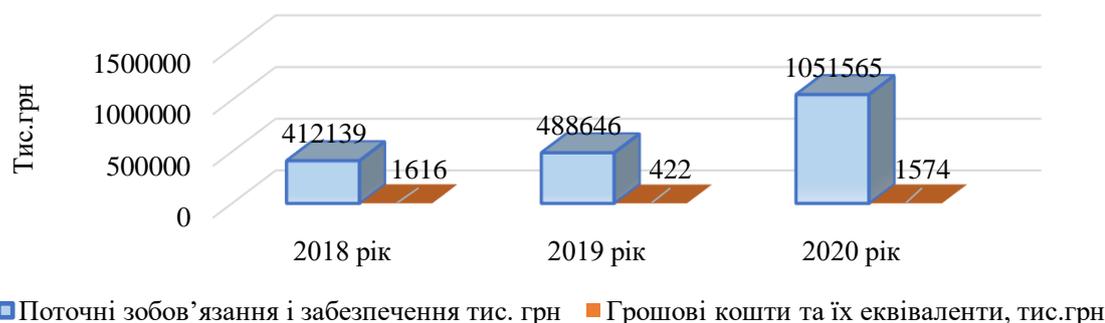


Рис.2.9. Співвідношення поточних зобов'язань та грошових коштів ПрАТ «Рошен» за 2018-2020 рр.

Поточні зобов'язання ПрАТ «Рошен» майже не покриваються запасами, адже коефіцієнт ліквідності товарно-матеріальних цінностей у 2018 році дорівнював 0,03 грн/грн, у 2019 році – 0,05 грн/грн і у 2020 році – 0,02 грн/грн. Це пояснюється тим, що запаси на ПрАТ «Рошен» займають незначну частку в структурі майна і значно менші за поточні зобов'язання.

Відповідно платоспроможність на ПрАТ «Рошен» в аналізованому періоді також є порушеною. Основні проблеми виникли з коефіцієнтом забезпеченості оборотних активів власними оборотними коштами, який має бути не нижчим за 0,5 грн/грн, проте у 2018 році становив -3,46 грн/грн, у 2019 році – -2,66 грн/грн і у 2020 році – -2,29 грн/грн, тобто має від'ємне значення, що вказує на недостатність у підприємства власних оборотних коштів. Як вже зазначалося вище, така ситуація склалася внаслідок значного перевищення поточних зобов'язань над оборотними активами і, відповідно, власний оборотний капітал підприємства має від'ємне значення.

Для оцінки довготермінової платоспроможності розраховували коефіцієнт фінансового лівериджу. У 2018 році він складав 0,06 грн/грн, у 2019 році – 0,03 грн/грн і у 2020 році – 0,03 грн/грн, тобто можливість погашення довготермінових позик є невеликою. Слід зазначити, що ПрАТ «Рошен» мало

незначну кількість довгострокових зобов'язань за аналізований період у порівнянні з власним капіталом та поточними зобов'язаннями.

Частка кредиторської заборгованості у власному капіталі й дебіторської заборгованості у 2018 році складала 0,19 грн/грн, у 2019 році – 0,05 грн/грн і в 2020 році – 0,13 грн/грн, тобто була незначною, тому що власний капітал і дебіторська заборгованість перевищують поточну кредиторську заборгованість. Щодо коефіцієнт співвідношення чистих оборотних активів із чистими активами, то він має від'ємне значення і, відповідно, у 2018 році дорівнював – -0,64 грн/грн, у 2019 – -0,43 грн/грн і у 2020 році – -0,42 грн/грн.

Так як розраховані показники платоспроможності не в нормі, то слід працювати над їх відновленням і для цього потрібно щонайменше 6 місяців, відповідно, коефіцієнт відновлення платоспроможності у 2018 році дорівнював 0,9 грн/грн, у 2019 році – 1,49 грн/грн і у 2020 році – 1,35 грн/грн, тобто у 2019-2020 рр. ПрАТ «Рошен» мав реальну можливість протягом 6 місяців відновити свою платоспроможність, тому що коефіцієнт більше одиниці.

Отже, проблеми з фінансовою стійкістю, ліквідністю та платоспроможністю на ПрАТ «Рошен» у 2018-2020 рр. відбулися через значну частку поточних зобов'язань, невелику кількість запасів та грошових коштів. Потрібно зазначити, що така ситуація склалася внаслідок специфіки аналізованого підприємства, тому що ПрАТ «Рошен» є головним підрозділом і має дочірні компанії на яких відбувається основне виробництво продукції. Позитивним моментом є те, що більшість коефіцієнтів фінансової стійкості знаходяться у нормі, а коефіцієнти швидкої ліквідності, дебіторської заборгованості та загальної платоспроможності мають тенденцію до зростання або відповідають нормативу. Але керівництву потрібно працювати у напрямку підвищення фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності підприємства шляхом збільшення статутного капіталу за допомогою емісії акцій, поповнення оборотних засобів, зменшення кількості поточних зобов'язань та відволікання коштів у дебіторську заборгованість.

2.3. Оцінка показників ділової активності підприємства

Фінансовий стан підприємства безпосередньо залежить від того, наскільки швидко засоби, що вкладені в активи підприємства, трансформуються в реальні грошові кошти. Відповідно, кількісними показниками ділової активності є коефіцієнти оборотності до яких додатково розраховують період обороту ресурсів у днях.

Для аналізу ділової активності ПрАТ «Рошен» за 2018-2020 рр. розрахуємо перераховані у першому розділі дипломної роботи показники (таблиця 2.4).

Таблиця 2.4

Показники ділової активності ПрАТ «Рошен» за 2018-2020 рр.

Показник	2018 рік	2019 рік	2020 рік	Темп зростання,%	
				2019/2018	2020/2019
1	2	3	4		
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	4,04	4,25	2,82	105,25	66,42
Тривалість обороту оборотних активів, днів	90,44	85,93	129,73	95,02	150,97
Коефіцієнт ефективності використання ресурсів	0,013	0,007	0,002	53,30	34,85
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	4,72	5,05	3,12	106,91	61,78
Тривалість обороту дебіторської заборгованості, днів	77,34	72,33	117,40	93,53	162,30
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	4,72	5,52	3,73	117,14	67,61
Тривалість обороту кредиторської заборгованості, днів	77,41	66,08	98,00	85,37	148,31
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	42,00	30,61	33,19	72,88	108,44
Тривалість обороту матеріальних запасів, днів	8,69	11,92	11,03	137,21	92,47
Власний оборотний капітал	-319729	-355266	-732074	111,11	206,06
Період обороту власного оборотного капіталу, днів	0,00	0,00	0,00	0	0

Як бачимо з таблиці 2.4, майже всі показники ділової активності ПрАТ «Рошен» мають спадну тенденцію у 2019 році, що є негативним моментом для діяльності підприємства, адже тривалість обороту подовжується.

У 2018-2019 рр. відбувалося підвищення використання оборотних активів, про що свідчить розрахований коефіцієнт оборотності, а у 2020 році ситуація змінилася. Якщо у 2018 році на кожну гривню оборотних активів припадало товарів на суму 4,04 грн, в 2019 році – 4,25 грн, то в 2020 році – тільки 2,82 грн. Відповідно, тривалість обороту у 2018 році складав 90 днів, у 2019 році – 86 днів і у 2020 році період збільшився і дорівнював 130 днів, тобто можемо говорити, що оборотність активів зросла і потрібно працювати у напрямку її пришвидшення.

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості у 2018 та 2019 рр. мав тенденцію до збільшення і дорівнював 4,72 грн/грн та 5,05 грн/грн відповідно. Це вказує на пришвидшення сплати заборгованості підприємству та зменшення обсягу продажу продукції в кредит. У 2020 році виникла проблема зниження оборотності дебіторської заборгованості, тому що коефіцієнт складав 3,12 грн/грн і це вказує на те, що відбулося збільшення купівлі продукції в кредит покупцями. Така тенденція прослідковується і з тривалістю обороту дебіторської заборгованості, яка у 2018 році складала 77 днів, у 2019 році – 72 дні, а у 2020 році відбулося подовження періоду погашення до 117 днів, тобто підвищення відбулося в 1,6 рази, адже дебіторська заборгованість у 2020 році збільшилася в 2,7 рази в порівнянні з 2019 роком і складала 299 241 тис.грн.

Оборотність кредиторської заборгованості має таку ж тенденцію як і у попереднього показника, адже у 2018-2019 рр. зростає, а у 2020 році знижується. Відповідно, у 2018 році коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості складав 4,72 грн/грн, у 2019 році – 5,52 грн/грн і у 2020 році – 3,73 грн/грн. Зростання досліджуваного коефіцієнта оберненості вказує на підвищення швидкості сплати заборгованості підприємства, а зниження – про збільшення купівлі продукції в кредит. Щодо тривалість обороту кредиторської заборгованості, то у 2018 році він складав 77 днів, у 2019 році – 66 днів і у

2020 році – 98 днів, тобто підвищився в 1,5 рази, адже кредиторська заборгованість у 2020 році різко підвищилася в 5,5 рази в порівнянні з 2019 роком і складала 289 925 тис.грн.

Оборотність запасів ПрАТ «Рошен» у 2018 році дорівнювала 42 грн/грн, а у 2019 році – 30,61 грн/грн, тобто відбулося її зниження, внаслідок найбільшої кількості запасів у 2019 році, які склали 20 776 тис.грн. Позитивним є те, що у 2020 році відбулося збільшення коефіцієнта оборотності матеріальних запасів і він дорівнював 33,19 грн/грн, що вказує на ефективне використання запасів на підприємстві. Щодо тривалості обороту, то у 2018 році він дорівнював 9 днів, у 2019 році – 12 днів і у 2020 році – 11 днів. Такий короткий період обороту пояснюється тим, що запаси на ПрАТ «Рошен» займають незначну частку і знаходяться в межах 2% в загальній структурі активів, відповідно, відбувається швидке виробництво продукції та її реалізація.

Динаміка тривалості обороту оборотних активів, дебіторської та кредиторської заборгованості ПрАТ «Рошен» за 2018-2020 рр. показана на графіку 2.10.

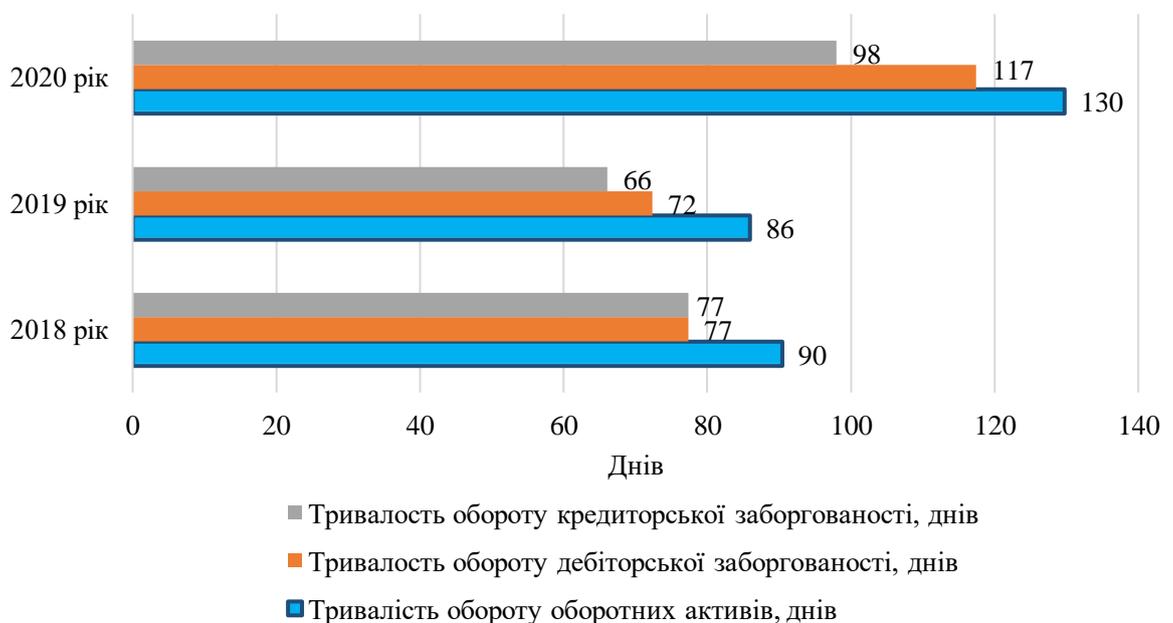


Рис.2.10. Динаміка тривалості обороту оборотних активів, дебіторської та кредиторської заборгованості ПрАТ «Рошен» за 2018-2020 рр.

Коефіцієнт ефективності використання ресурсів знаходиться на низькому рівні, адже у 2018 році він дорівнював 0,013 грн/грн, у 2019 році – 0,007 грн/грн і у 2020 році – 0,002 грн/грн, адже валюта балансу значно перевищує прибуток до оподаткування.

Негативне значення має власний оборотний капітал, який є від'ємним за аналізований період і вказує на те, що поточні зобов'язання значно перевищують оборотні активи, що є досить негативним явищем для діяльності підприємства, відповідно, він має нульовий період обертання.

Отже, чим вищий коефіцієнт оборотності та коротший період обертання, тим ефективніше працює підприємство. ПрАТ «Рошен» у 2018-2019 рр. мав позитивну тенденцію оборотності оборотних активів, дебіторської та кредиторської заборгованості, що вказувало на ефективне використання даних статей балансу, але у 2020 році відбулося пониження коефіцієнтів, перш за все, внаслідок пандемії COVID-19, яка негативно вплинула на діяльність підприємств та економічну ситуацію країни в цілому. Слід зазначити, що більшість коефіцієнтів оборотності більші за одиницю, а період менше року, що вказує на ефективну діяльність підприємства, але керівництву потрібно звернути увагу на ефективності використання ресурсів та власний оборотний капітал, а також працювати у напрямку пришвидшення оборотності.

Перевірку виконання «золотого правила» економіки ПрАТ «Рошен» за досліджуваний період проведемо в табличній формі (таблиця 2.5).

Таблиця 2.8

Перевірка виконання «золотого правила» економіки ПрАТ «Рошен» за 2018-2020 рр.

Показник	2018 рік	2019 рік	2020 рік
1. Темп зростання прибутку до оподаткування (Тпр), %	335,65	75,22	74,76
2. Темп зростання обсягу реалізації (Тр), %	144,03	125,91	135,89
3. Темп зростання авансового капіталу (Тк), %	124,92	141,12	214,49
Виконання «золотого правила»	$T_{пр} > T_r > T_k > 100\%$	$T_{пр} < T_r < T_k > 100\%$	$T_{пр} < T_r < T_k > 100\%$

Отже, нерівність у 2018 році свідчить про те, що «золоте правило» економіки повністю виконується, тобто відбувається зростання економічного потенціалу ПрАТ «Рошен» (розширюються масштаби його діяльності). Ресурси підприємства використовуються ефективніше, адже обсяг реалізації підвищується вищими темпами в порівнянні зі збільшенням економічного потенціалу. Прибуток на підприємстві зростає випереджаючими темпами, що вказує на зменшення витрат виробництва й обігу.

Нерівність у 2019 та 2020 рр. вказує на те, що «золоте правило» економіки не виконується, адже темпи зростання прибутку до оподаткування є меншими за темпи зростання обсягу реалізації ($T_{пр} < T_p$), тобто економічний потенціал підприємства знижується, а темпи зростання авансового капіталу більший за темпи зростання обсягу реалізації ($T_p < T_k$), але однозначно говорити про те, що це є негативно не можемо, адже у 2019-2020 рр. відбулося зростання майнового потенціалу підприємства, оскільки виконувалась третя нерівність ($T_k > 100\%$). Це пояснюється тим, що у 2019-2020 рр. на ПрАТ «Рошен» відбувалася модернізація виробництва шляхом придбання нового обладнання, тому в наступні періоди очікується підвищення ділової активності ПрАТ «Рошен».

Важливим етапом аналізу ділової активності підприємства є визначення тривалості операційного та фінансового циклу (таблиця 2.9).

Таблиця 2.9

Періоди обороту поточних активів і зобов'язань ПрАТ «Рошен» за
2018-2020 рр.

Показник	2018 рік	2019 рік	2020 рік	Відхилення	
				2019/2018	2020/2019
1	2	3	4	5	6
Чистий дохід (виручка) від реалізації, тис. грн.	373344	470093	638817	96749	168724
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги (ДЗГ), тис. грн.	71950	102545	113648	30595	11103
Запаси (З), тис. грн.	9749	20776	17715	11027	-3061
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги (КЗТ), тис. грн.	99976	27395	228274	-72581	200879

Продовження табл. 2.9

1	2	3	4	5	6
Період обороту, дні:					
1) дебіторської заборгованості	120,73	135,49	123,86	14,75	-11,62
2) запасів	17,38	23,70	22,05	6,32	-1,65
3) кредиторської заборгованості	123,13	98,90	146,48	-24,23	47,59
Операційний цикл (п. 1 + п. 2)	138,11	159,19	145,92	21,07	-13,27
Кількість операційних циклів, днів	2,64	2,29	2,51	-0,35	0,22
Фінансовий цикл (п. 1 + п. 2 - п. 3)	15,0	60,3	-0,56	45,30	-60,85

Отже, операційний та фінансовий цикл є важливим елементом характеристики ділової активності підприємства. Як видно з таблиці 2.9 операційний цикл ПрАТ «Рошен» за аналізований період зазнав змін. Для закупівлі сировини і виробництва продукції підприємству у 2018 році необхідно було 138 днів, у 2019 році – 159 днів і у 2020 році 146 днів. У 2019 році прослідковується найдовша тривалість операційного циклу, що на 21 день більше, ніж у попередньому році. Це пояснюється, перш за все, періодом обороту дебіторської заборгованості, який дорівнював 135 днів. Позитивним є те, що у 2020 році відбулося скорочення операційного циклу на 13 днів, що вказує на пришвидшення виробництва та реалізації продукції, адже період обороту дебіторської заборгованості дорівнював 124 дні, а запасів – 22 дні.

Слід звернути увагу на такий доповнюючий показник тривалості операційного циклу, як кількість операційних циклів, що відбувається на підприємстві за певний період часу, відповідно, у 2018 році він склав – 3 цикли, у 2019 році – 2 і у 2020 році – 2,5.

Період повного обороту коштів, інвестованих в оборотні активи, тобто тривалість фінансового циклу ПрАТ «Рошен» у 2018 році дорівнювала 15 днів, у 2019 році – 60 днів і у 2020 році був від'ємним (- 0,56), що є досить позитивно.

У 2018-2019 рр. склалася така ситуація, що кредиторська заборгованість знижується, а дебіторська збільшується, тому виникає додатне значення тривалості фінансового циклу, що вказує на потребу підприємства в грошових

коштах для придбання виробничих оборотних коштів. Найгірша ситуація прослідковується у 2019 році, адже період обороту збільшився на 45 днів в порівнянні з 2018 роком, внаслідок зростання оборотності дебіторської заборгованості. У 2020 році ПрАТ «Рошен» має від'ємне значення фінансового циклу і це вказує на те, що підприємство має достатню кількість грошових коштів для фінансування своєї поточної діяльності, тобто отримує гроші від клієнтів раніше, ніж здійснює платежі своїм кредиторам.

Графічну інтерпретацію тривалості операційного та фінансового циклу ПрАТ «Рошен» та її зміну відобразимо за типовою схемою (рис. 2.11).

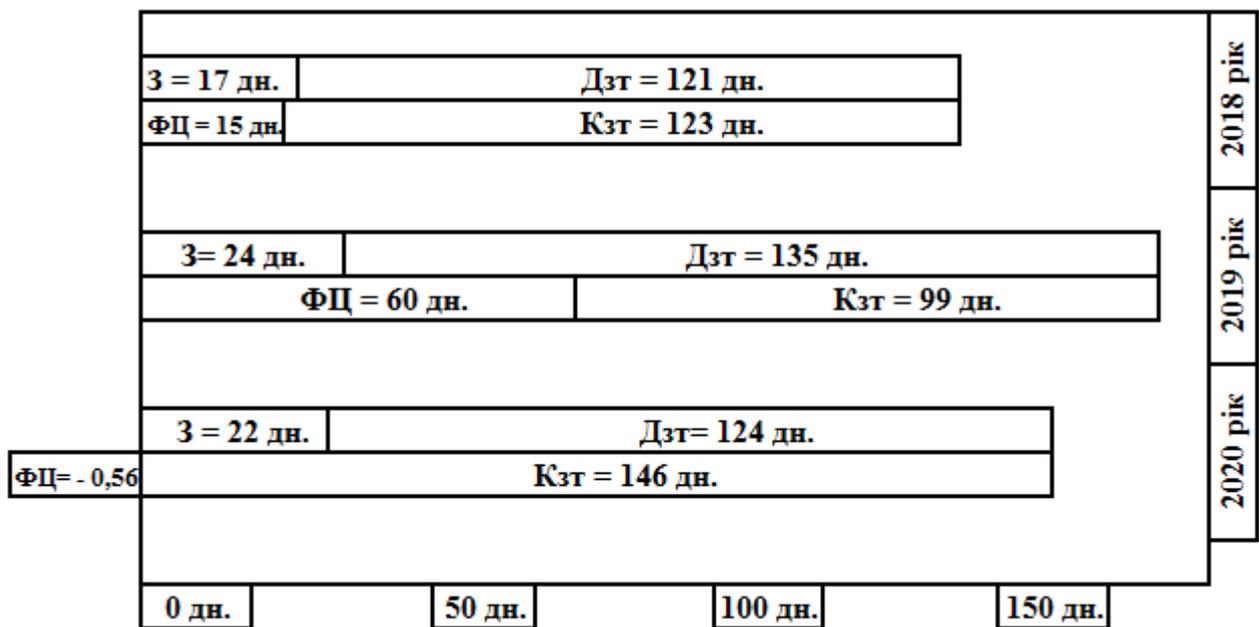


Рис. 2.11. Тривалість операційного та фінансового циклу ПрАТ «Рошен» за 2018-2020 рр.

Отже, на схемі показано тривалість операційного та фінансового циклу, а також, періоду обороту дебіторської та кредиторської заборгованості та запасів. Тривалість операційного циклу у 2018 році складала 138 днів, у 2019 році – 159 днів і у 2020 році – 146 днів, щодо фінансового циклу, то у 2018 році він дорівнював 15 днів, у 2019 році – 60 днів і у 2020 році він був від'ємним.

Слід зазначити, що період обороту дебіторської та кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги є важливим елементом операційного та фінансового циклу, тому керівництву потрібно звернути увагу на збільшення

кількості замовників дня нижчого рівня ризику несплати, контролювати і своєчасно виявляти недопустимі види заборгованості, до яких, в першу чергу, відноситься прострочена, щоб забезпечити швидкість їх обертання та повернення.

Після аналізу операційного і фінансового циклів доцільним є дослідження динаміки основних показників використання оборотних активів і вплив чинників на економічний результат від прискорення оборотності. Результати розрахунків відобразимо у табличній формі (таблиця 2.10).

Таблиця 2.10

Аналіз динаміки основних показників використання оборотних активів і впливу чинників на економічний результат від прискорення оборотності

ПрАТ «Рошен» за 2018-2020 рр.

Показник	2018 рік	2019 рік	2020 рік	Відхилення (+,-) 2019/2018		Відхилення (+,-) 2020/2019	
				У сумі, тис.грн	Темп зростання %	У сумі, тис.грн	Темп зроста- ння, %
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Дохід (виручка) від реалізації, тис. грн.	373344	470093	638817	96749,0	125,91	168724,0	135,89
2. Середньорічні залишки активів, тис. грн.	92505,5	110672,5	226435,5	18167,0	119,64	115763,0	204,60
3. Коефіцієнт оборотності оборотних активів, в оборотах (п. 1 : п. 2)	4,04	4,25	2,82	0,21	105,25	-1,43	66,42
4. Коефіцієнт закріплення оборотних активів (п. 2 : п. 1)	0,25	0,24	0,35	-0,01	95,02	0,12	150,56
5. Тривалість одного обороту оборотних активів, дн. (п. 2 : п. 1 x 360)	89,20	84,75	127,61	-4,45	95,02	42,85	150,56
6. Одноденний оборот, тис. грн. (п.1 : 360)	1037,07	1305,81	1774,49	268,75	125,91	468,68	135,89
7. Прискорення (-), сповільнення (+) оборотності, днів	-	-	-	-4,45	-	42,85	-
Розрахунок впливу факторів:	-	-	-	-	-	-	-

Продовження табл. 2.10

1	2	3	4	5	6	7	8
за рахунок зміни середньорічних залишків оборотних активів	-	-	-	17,52	-	88,65	-
за рахунок зміни доходу (виручки) від реалізації продукції	-	-	-	-21,96	-	-45,80	-
8. Сума вивільнених (залучених) з обороту коштів за рахунок прискорення (-), сповільнення (+) оборотності, тис. грн.	-	-	-	-16098,7	-	76040,85	-
Розрахунок впливу факторів:	-	-	-	-	-	-	-
за рахунок зміни середньорічних залишків оборотних активів	-	-	-	22874,83	-	157312,22	-
за рахунок зміни доходу (виручки) від реалізації продукції	-	-	-	-38973,5	-	-81271,37	-

Отже, на зміну тривалості оборотності оборотних активів впливають два чинники: середньорічні залишки оборотних активів і дохід (виручка) від реалізації. Дослідивши вплив кожного з цих факторів на результативний показник, можемо зробити висновок, що на ПрАТ «Рошен» у 2019 році відбулося прискорення оборотності оборотних активів на 4 дні за рахунок збільшення виручки від реалізації на 96 749 тис. грн, але підвищення середньорічних залишків активів на 18 167 тис. грн, навпаки, сповільнило обертання активів на 17 днів. Щодо 2020 року, то відбулося скорочення оборотності на 43 дні внаслідок зростання середньорічних залишків оборотних активів у 2 рази, що в сумі складало 115 763 тис. грн, але зростання виручки від реалізації на 168 724 тис. грн пришвидшило обертання на 46 днів. Як наслідок, у 2019 році було вивільнено 16 098,7 тис.грн завдяки зростанню виручки від

реалізації, а у 2020 році, навпаки, було залучено 76 040,8 тис.грн внаслідок значних середньорічних залишків оборотних активів.

Таким чином, у процесі аналізу ділової активності ПрАТ «Рошен» було зроблено висновок, що у період 2018-2019 рр. майже всі показники мали тенденцію до зростання, а період оборотності не перевищував пів року, але у 2020 році виникли проблеми із різким зниженням коефіцієнтів оборотності, причиною чому є криза внаслідок пандемії COVID-19. Щодо операційного циклу, то у 2020 році спостерігалася позитивна тенденція до зниження в порівнянні з 2019 роком на 13 днів, а фінансовий цикл у 2020 році був від'ємним, тобто підприємство мало достатню кількість коштів для фінансування своєї поточної діяльності. Слід зазначити, що збільшення виручки від реалізації мало позитивний вплив на тривалість оборотності оборотних активів, а збільшення середньорічних залишків оборотних активів – негативний, адже подовжувало оборотність.

Отже, в цілому відзначимо, що у ході дослідження основних фінансових показників ПрАТ «Рошен» було проведено аналіз активу, пасиву та визначено структури власного і позикового капіталу, а також розраховали та дали оцінку основним показникам фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності. І завершальним етапом розділу було детальне вивчення стану ділової активності на ПрАТ «Рошен» у 2018-2020 рр.

Підсумовуючи вище сказане, слід зазначити, що керівництву підприємства потрібно звернути увагу на ефективності використання ресурсів, зменшення кількості поточних зобов'язань, а також, слідкувати за співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості та збільшити кількість замовників дня нижчого рівня ризику несплати, контролювати і своєчасно виявляти прострочену заборгованість, щоб пришвидшити оборотність активів.

РОЗДІЛ 3

УПРАВЛІННЯ ДІЛОВОЮ АКТИВНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Політика підвищення ділової активності підприємства

Складні економічні та політичні умови функціонування підприємств на ринку України та за її межами вимагають від менеджерів та керівників розроблення методів підвищення фінансового стану, зокрема, направлених на ефективне управління діловою активністю.

Проаналізувавши відповідні літературні джерела та різні думки вчених, можемо зробити висновок, що на сьогодні не існує єдиного підходу до політики управління діловою активністю підприємства.

Слід зазначити, що аналіз ділової активності підприємства проводиться, перш за все, з метою визначення вразливих місць і виявлення шляхів їх усунення. Дані аналізу відіграють основну роль при визначенні конкурентної політики підприємства і використовуються при оцінці виконання поставлених перед ними завдань, розробки програми розвитку на перспективу [38].

Насамперед зростання ділової активності підприємства залежить від підвищення ефективності використання ресурсів за рахунок прискорення оборотності і скорочення періоду обороту, а також, своєчасності прийняття оперативних управлінських рішень.

Як вже зазначалося у першому розділі дипломної роботи (п.п.1.3) при оцінюванні стану підприємства виділяють три рівні ділової активності: високий, середній та низький і відповідні їм виробничо-господарські ситуації — нормальну, проблемну та кризову. Рівні ділової активності конкретного підприємства відображають етапи його життєдіяльності (зародження, розвиток, підйом, спад, криза, депресія), а також ступінь адаптації до мінливих ринкових умов, якість управління тощо. На основі аналізу монографії Вовк Вікторії Миколаївни детально розглянемо ознаки рівнів ділової активності та напрями їх покращення (рис.3.1) [38].

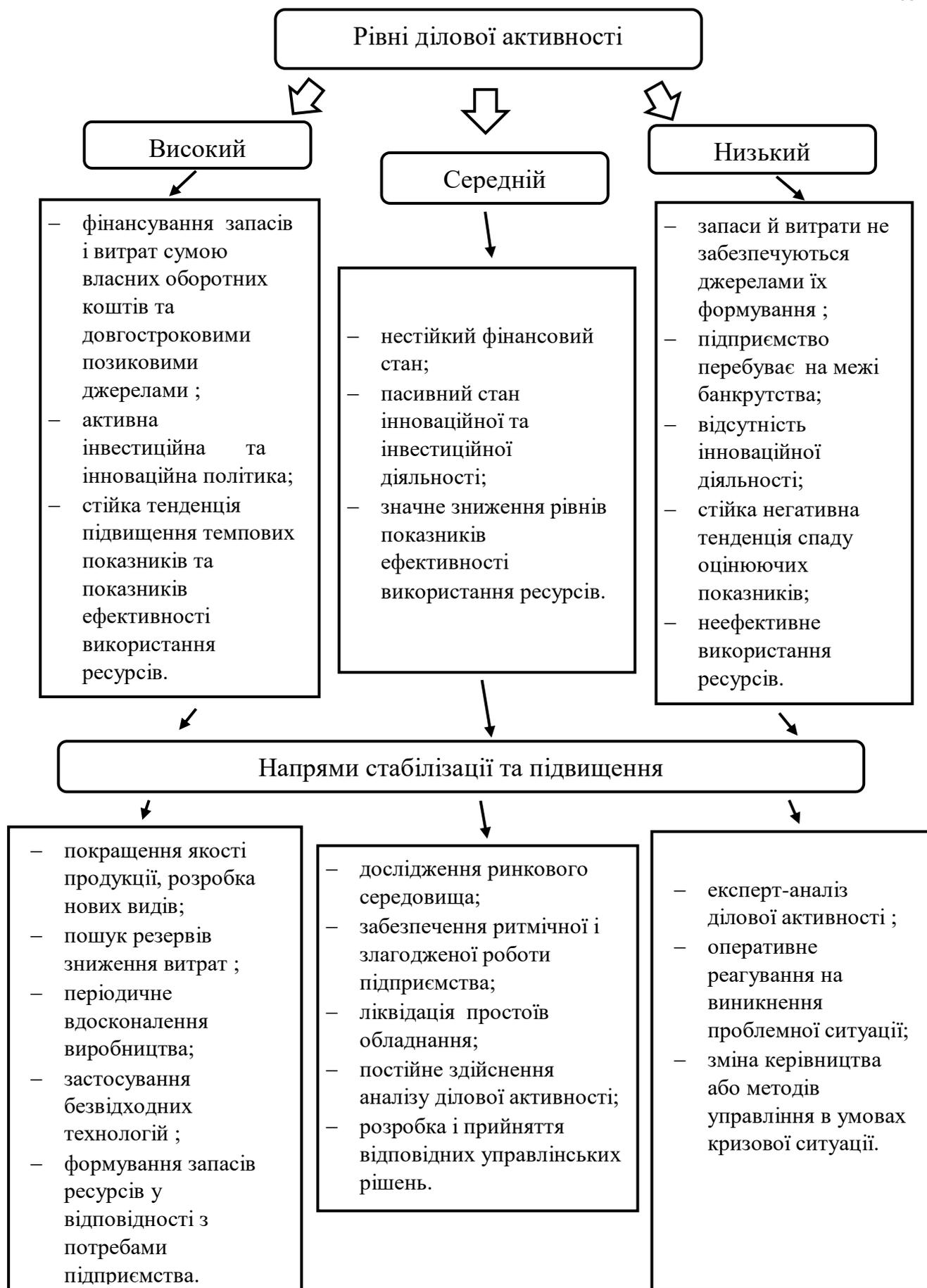


Рис.3.1. Ознаки рівнів ділової активності та напрями їх покращення

Отже, можемо говорити, що на ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» спостерігається середній рівень ділової активності, адже в процесі фінансового аналізу було виявлено нестійкий фінансовий стан, що супроводжується зниженням коефіцієнтів оборотності та, відповідно, подовженням їх періоду у 2020 році. Як вже зазначалося вище, основною причиною цього є криза спричинена пандемією COVID-19.

Таким чином, для покращення ділової активності та конкурентоспроможності аналізованого підприємства запропонуємо методи її підвищення (рис.3.2).

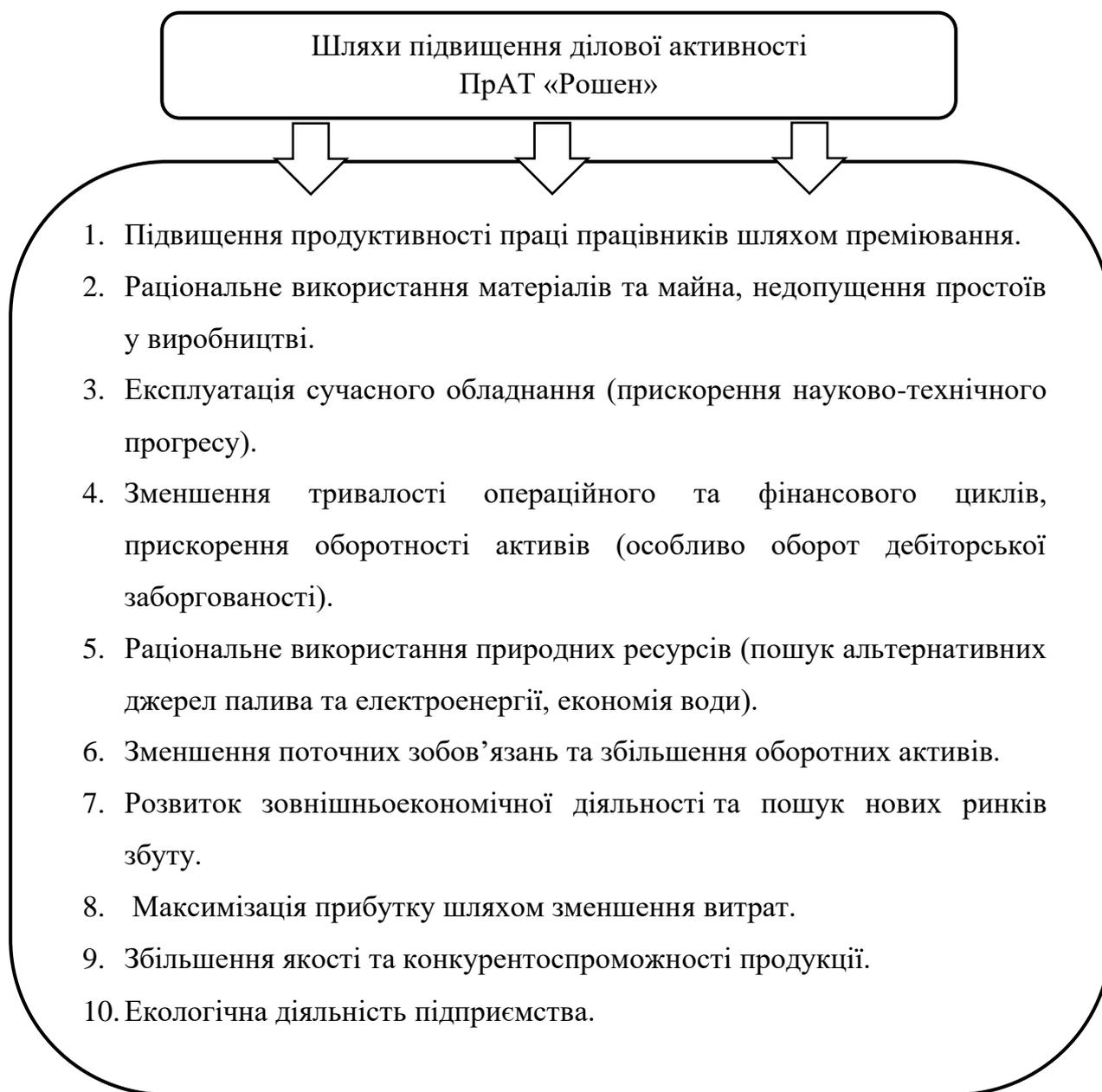


Рис.3.2. Шляхи підвищення ділової активності ПрАТ «Рошен»

Застосування цих методів допоможе покращити фінансовий стан на підприємстві, зміцнити позиції на ринку, підвищити конкурентоспроможність, що в кінцевому результаті принесе більший дохід і допоможе покращити своє становище спричинене пандемією COVID-19 та військовою агресією.

Важливо відмітити, що асоційоване членство України з ЄС зробить українські товари більш конкурентоспроможними на світових ринках, а підписання угоди про зону вільної торгівлі дасть шанс експортувати товари не тільки в ЄС, а й всьому світу. Це дуже великі можливості, які може отримати не тільки сама країна, але і виробники, що будуть покращувати якість своєї продукції, конкурентоспроможність, сервіси, і найголовніше, європейські стандарти, які завжди продаються за вигідною ціною. В цьому контексті ПрАТ «Рошен» має всі перспективи завоювання європейського кондитерського ринку. Проте, це буде можливим лише за умов стабільної політичної та економічної ситуації в країні, а також, незмінної політики підвищення якості продукції і жорсткої конкурентної боротьби за українського споживача.

Слід зазначити, що у розвинених країнах (Європа, Північна Америка, Азія) актуальним є споживання екологічно чистої продукції, тобто схильність до здорового способу життя, тому виробники кондитерської продукції повинні орієнтуватися на ці стандарти. Потрібно розробляти нові рецептури виробів з цукру, щоб мінімізувати шкоду для здоров'я:

- 1) зменшити вміст білого цукру або замінити його на інші підсолоджувачі (наприклад, мед);
- 2) обмежити вміст домішок (штучних фарбників, ароматизаторів, консервантів) або використовувати натуральні замінники;
- 3) додавати корисні інгредієнти – вітаміни, мікроелементи, клітковину тощо [39].

Отже, серед основних шляхів підвищення ділової активності ПрАТ «Рошен» особливо треба виділити заходи, спрямовані на залучення додаткових коштів для ефективного проведення поточної фінансово-господарської діяльності. Також необхідно звернути увагу на вдосконалення

системи розрахунків підприємства з метою скорочення дебіторської та кредиторської заборгованості, а екологічно чиста продукція буде користуватися попитом в усьому світі, тому важливо докладати зусиль для її високого рівня.

3.2. Напрями підвищення конкурентоспроможності підприємства

Проблема підвищення ділової активності підприємства завжди була актуальною і посідала важливе місце у діяльності будь-якого суб'єкта господарювання. Механізм конкуренції стимулює інтенсивну інноваційну діяльність виробників, спрямовану на оновлення матеріально-технічної бази підприємств, впровадження прогресивних технологій виробництва продукції, а також підсилює спонукальні мотиви працівників до підвищення своєї кваліфікації та високопродуктивної роботи.

Ринкові механізми визначають структуру і обсяги виробництва продуктів, де встановлюються необхідні відтворювальні пропорції, оптимізується розподіл інвестиційних, матеріальних і трудових ресурсів.

В економічній системі суспільства ринок також виконує регулятивно-контрольну функцію. На ринку формуються реальні обсяги та структура різноманітних потреб, виявляється суспільна значимість виробленого продукту і витраченої на його виготовлення праці. В результаті цього встановлюється співвідношення між попитом і пропозицією, яка формує певний рівень ринкових цін на товари і послуги.

Важливим елементом підвищення конкурентоспроможності підприємства є дослідження ринкового середовища та ідентифікація всіх своїх конкурентів та поділ їх за ступенем впливу.

У першому розділі дипломної роботи було проведено аналіз конкурентного середовища ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен». Основними конкурентами є всі українські та світові кондитерські фірми, але для порівняння з аналізованим підприємством запропонуємо декілька основних:

АТ «Виробниче об'єднання «КОНТІ», ПрАТ «Кондитерська фабрика «АВК» та ТОВ «Домінік Ко».

Для кращого розуміння які позиції займає ПрАТ «Рошен» на ринку кондитерської продукції в Україні проведемо порівняння з фірмами-конкурентами на основі річної фінансової звітності (таблиця 3.1).

Таблиця 3.1.

Порівняльна характеристика кондитерських підприємств України
за 2019-2020 рр.

Фактор	Підприємства				Відхилення		
	ПрАТ «Рошен»	ПрАТ «АВК»	АТ «Конті»	ТОВ «Домінік Ко»	«Рошен»/ «АВК»	«Рошен»/ «Конті»	«Рошен»/ «Домінік Ко»
1	2	3	4	5	6	7	8
2019 рік							
1. Валюта балансу, тис.грн	1399516	317464	1776232	415885	1082052	-376716	983631
2. Чистий дохід, тис.грн	470093	665181	872880	502668	-195088	-402787	-32575
3. Чистий прибуток/ збиток, тис.грн	8330	578	-28678	21,22	7752	37008	8308,79
4.Обсяг реалізації, тон	24717	10500	26422	8173	14217	-1705	16544
5.Фінансова автономія , грн/грн	0,63	0,59	0,15	0,92	0,04	0,49	-0,28
6.Поточна ліквідність, грн/грн	0,27	1,04	4,12	8,75	-0,77	-3,85	-8,48
7.Оборотність оборотних активів, грн/грн	4,25	2,74	1,34	1,89	1,51	2,91	2,36
2020 рік							
1. Валюта балансу, тис.грн	3001846	267143	1633445	459231	2734703	1368401	2542615
2. Чистий дохід, тис.грн	638817	25616	892516	436532	613201	-253699	202285
3. Чистий прибуток/ збиток, тис.грн	5257	-8152	-96699	30,50	13409	101956	5226,5

Продовження табл. 3.1

1	2	3	4	5	6	7	8
4.Обсяг реалізації, тон	29840	10300	26160	5659	19540	3680	24181
5.Фінансова автономія , грн/грн	0,63	0,67	0,10	0,90	-0,04	0,53	-0,27
6.Поточна ліквідність, грн/грн	0,30	3,89	3,89	6,02	-3,58	-3,58	-5,71
7.Оборотність оборотних активів, грн/грн	2,82	0,29	1,40	1,53	2,53	1,42	1,29

Отже, з наведених даних у таблиці, можемо зробити висновок, що у 2019 році валюта балансу ПрАТ «Рошен» є більшою від АТ «Конті» на 376716 тис.грн, а від ТОВ «Домінік Ко» – на 983631 тис.грн, але порівнюючи із ПрАТ «АВК» валюта балансу є меншою на 1082052 тис.грн.

У 2020 році ситуація змінюється, адже ПрАТ «Рошен» має найбільший показник серед конкурентів по підсумку балансу і позитивну динаміку його збільшення, на відміну від «Конті» та «АВК» (рис.3.1).

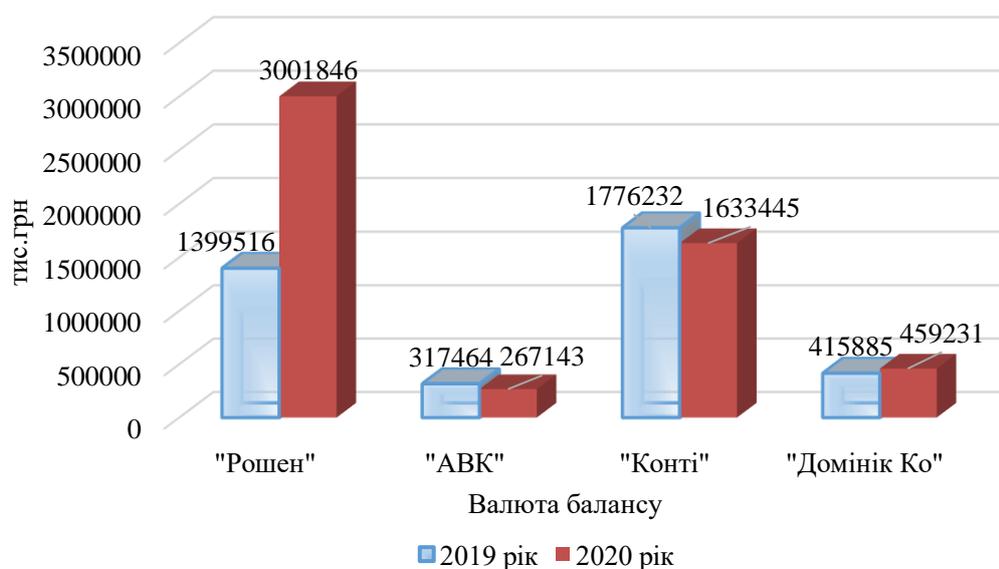


Рис.3.3. Валюта балансу кондитерських фірм-конкурентів за 2019-2020 рр.

Слід зазначити, що ситуація із скорочення валюти балансу ПрАТ «АВК» та АТ «Конті» пов'язана із зменшенням активів на 15,85% [34] та 8,03% [32] відповідно, що свідчить про скорочення обсягу наявного у розпорядженні майна, що негативно відображається на виробництві та реалізації продукції, тому ПрАТ «Рошен» у 2020 році має найкращу позицію за даною ознакою.

Аналіз чистого доходу від реалізації продукції у 2019 році показав, що ПрАТ «Рошен» поступається своїм конкурентам, а найбільшу суму має АТ «Конті» (872880 тис.грн), що на 402787 тис.грн менше за чистий дохід аналізованого підприємства. У 2020 році ситуація покращилася, адже виручка від реалізації ПрАТ «Рошен» зросла на 168724 тис.грн і складала 638817 тис.грн, що є більшим за показники ПрАТ «АВК» та ТОВ «Домінік Ко» на 613201 тис.грн та 202285 тис.грн відповідно, тобто ПрАТ «Рошен» поступається лише АТ «Конті» на 253699 тис.грн (рис.3.2). Збільшення чистого доходу свідчить про високу конкурентоспроможність в динамічному середовищі, а зменшення – про зниження позицій на ринку.

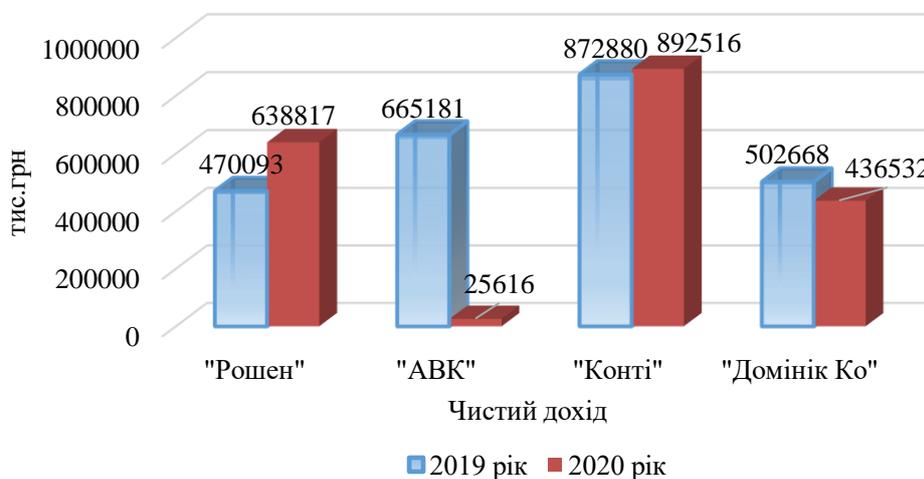


Рис.3.4. Чистий дохід від реалізації фірм-конкурентів за 2019-2020 рр.

Наступним етапом порівняння конкурентів кондитерської сфери є аналіз обсягів реалізації. У 2019 році перші позиції займало АТ «Конті» із обсягом реалізації 26422 тон, що на 1705 тон більше, ніж у ПрАТ «Рошен», а ПрАТ «АВК» та ТОВ «Домінік Ко» реалізували менше, ніж аналізоване

підприємство. Щодо 2020 року, то ПрАТ «Рошен» збільшило обсяг реалізації на 5123 тон, що в загальному складає 29840 тон за рік і це є найбільшим показником серед аналізованих підприємств.

Важливим фактором порівняння фірм-конкурентів є чистий прибуток, який показує ефективність діяльності підприємств. Проаналізувавши ситуацію, що склалася на кондитерському ринку України, можемо говорити про ефективну роботу ПрАТ «Рошен», адже прибуток у 2019-2020 рр. складав 8330 тис.грн та 5257 тис.грн відповідно, що є однозначно більшим в порівнянні з конкурентами. Слід зазначити, що у 2019-2020 рр. АТ «Конті» та у 2020 році ПрАТ «АВК» мають збитки, що вказує на деградацію компаній та недостатню якість поточної бізнес-моделі, а ТОВ «Домінік Ко» має значно менший прибуток у порівнянні з аналізованим підприємством, що залежить від обсягів реалізації компанії (рис.3.3).

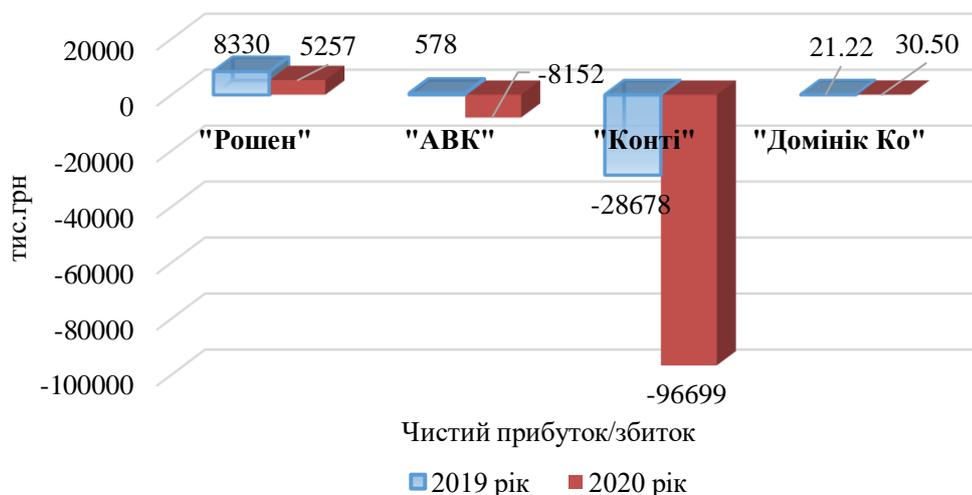


Рис.3.5. Чистий прибуток/збиток кондитерських фірм-конкурентів за 2019-2020 рр.

Після аналізу абсолютних показників доцільно дослідити основні коефіцієнти фірм-конкурентів, які вже аналізували у 2 розділі дипломної роботи.

Фінансова автономія показує незалежність підприємств від зовнішніх джерел фінансування і свідчить про наявність резерву власних коштів, які можна використати на підвищення конкурентоспроможності. У 2019-2020 рр. на

ПрАТ «Рошен» цей показник складав 0,63 грн/грн, це вказує на здатність самостійно профінансувати 63% своїх активів. Щодо ПрАТ «АВК», то у 2019 році коефіцієнт автономії дорівнював 0,59 грн/грн, а у 2020 році підвищився і складав 0,67%, що свідчить про позитивну динаміку і є більшим за аналогічний показник на ПрАТ «Рошен». Слід зазначити, що ТОВ «Домінік Ко» самостійно фінансує майже всі свої активи, адже коефіцієнт за аналізований період знаходиться на рівні 0,92-0,9 грн/грн. Це пояснюється перш за все тим, що на ТОВ «Домінік Ко» власний капітал займає близько 90% всіх активів і свідчить, що підприємство у своїй діяльності майже не використовує банківський кредит. Найгірша ситуація склалася на АТ «Конті», де коефіцієнт фінансової автономії знаходиться в межах 0,15-0,10 грн/грн протягом досліджуваного періоду, що є значно меншим від показників конкурентів і нормативного значення (0,5 грн/грн). Це вказує, що підприємство самостійно здатне профінансувати лише 15%-10% своїх активів, тобто резерв коштів для покращення конкурентоспроможності відсутній (рис.3.3).

Коефіцієнт поточної ліквідності показує здатність покривати свої короткострокові пасиви оборотними активами і виходячи із розрахунків наведених у таблиці, можемо говорити, що на ПрАТ «Рошен» є проблеми із ліквідністю активів, адже показник знаходиться на рівні 0,27-0,3 грн/грн, що значно менше від нормативу (2 грн/грн) і є найгіршим показником серед фірм-конкурентів (рис.3.3). Причиною цього, перш за все, є велика кількість поточних зобов'язань на ПрАТ «Рошен» протягом аналізованого періоду. На інших підприємствах коефіцієнт відповідає нормативу і, навіть, перевищує його.

Щодо показника оборотності оборотних активів, то він показує скільки виручки від реалізації припадає на одиницю оборотних активів і чим вищий даний коефіцієнт, тим ефективніше працює підприємство. З таблиці чітко видно, що у період з 2019 року по 2020 рік оборотність активів на підприємствах знизилася, як зазначалося у попередніх розділах, причиною цьому є криза викликана пандемією COVID-19 (рис.3.3). Слід зазначити, що незважаючи на проблеми в аналізованому періоді ПрАТ «Рошен» має найкращі показники

оборотності в порівнянні з фірмами-конкурентами, що вказує на ефективну роботу підприємства та здатність протистояти конкурентній боротьбі.

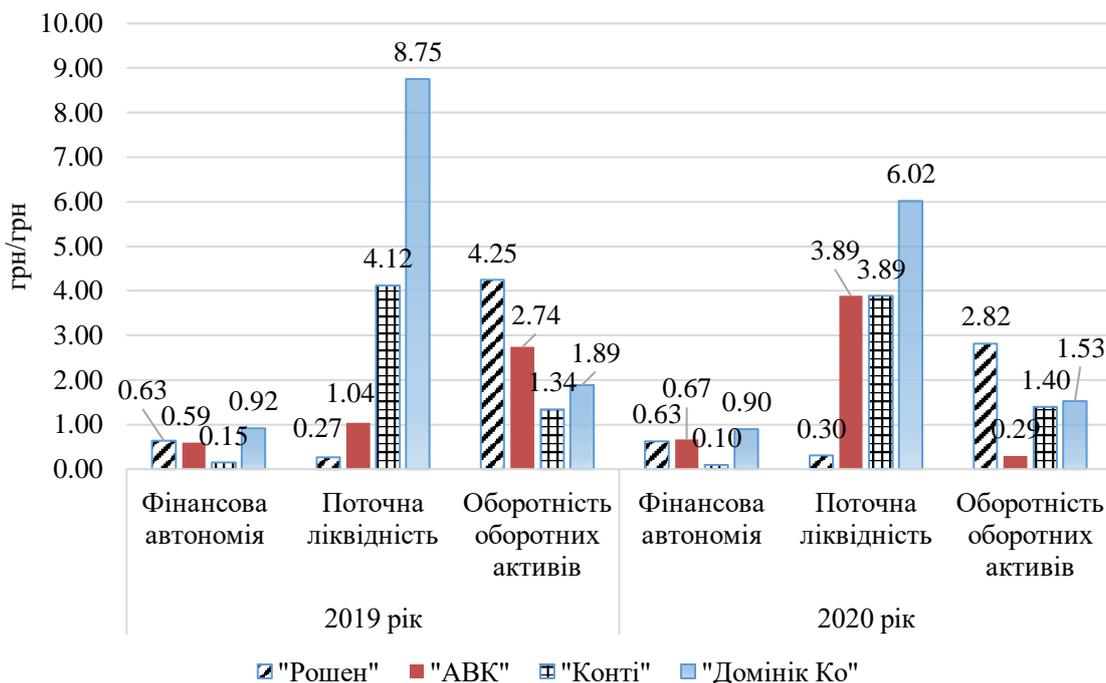


Рис.3.6. Фінансові коефіцієнти кондитерських фірм-конкурентів за 2019-2020 рр.

Отже, можемо зробити висновок, що за показниками річної фінансової звітності кондитерських підприємств України за 2019-2020 рр. ПрАТ «Рошен» має досить позитивні результати, перш за все, це підтверджують такі фактори як величина валюти балансу, чистий прибуток та коефіцієнт оборотності оборотних активів, які є найбільшими за аналізований період серед фірм-конкурентів. Проведений аналіз дав змогу зрозуміти, що ПрАТ «Рошен» має всі можливості та ресурси, які у майбутньому можна направити на покращення конкурентоспроможності.

Далі розглянемо рейтинг кондитерських підприємств методом анкетування, де використана 10-бальна шкала оцінювання за такими критеріями: якість продукції, зовнішній вид продукції (упаковка), ціни на продукцію, асортимент продукції, відомість бренду та ефективність реклами в таблиці 3.2.

Таблиця 3.2

Рейтинг кондитерських підприємств за конкурентоспроможністю

Фактори конкурентоспроможності продукції	ПрАТ «Рошен»	АТ «Конті»	ПрАТ «АВК»	ТОВ «Домінік Ко»
	Оцінка			
1.Якість продукції	10	10	10	7
2.Зовнішній вид продукції (упаковка)	8	9	9	7
3.Ціни на продукцію	8	7	9	8
4.Ассортимент продукції	10	10	9	8
5.Впізнаваність бренду	10	9	9	5
6.Ефективність реклами	10	9	7	5
Загальна оцінка	56	54	53	40

*Джерело: складено за матеріалами [37].

Таким чином, відповідно до запропонованої інформації, можемо стверджувати, що компанія «Рошен» займає перше місце серед своїх конкурентів та виявилася найсильнішою, адже значення інтегрального показника конкурентоспроможності є найбільшим і дорівнює 56. Основні переваги ПрАТ «Рошен» проявляються у якості та асортименті продукції, популярності бренду та ефективній рекламі. Друге місце у запропонованому рейтингу займає АТ «Конті» із загальною оцінкою 54 і поступається ПрАТ «Рошен» у цінах на продукцію, впізнаваністю бренду та ефективністю реклами. На третьому місці опинилося кондитерське підприємство «АВК» із інтегральною оцінкою 53 і поступається ПрАТ «Рошен» у таких критеріях як асортимент продукції, популярність бренду та ефективність реклами.

Слід зазначити, що ТОВ «Домінік Ко» значно поступається своїм конкурентам і є далеко не найбільш відомим кондитерським підприємством в Україні, адже загальна оцінка в рейтингу дорівнює 40 і найгірша ситуація виникла із популярністю бренду та неефективною рекламою. Це пояснюється тим, що воно відоме більше у Полтаві та області, а асортимент продукції не дуже великий.

Отже, запропонований рейтинг кондитерських підприємств підтверджує, що основними конкурентами ПрАТ «Рошен» є АТ «Конті» та ПрАТ «АВК» як і за рейтингом Candy Industry TOP-100, а також те, що компанія «Рошен» займає перше місце серед лідерів на кондитерському ринку України.

Наступним етапом дослідження доцільно буде провести SWOT-аналіз ПрАТ «Рошен» усіх сильних та слабких сторін, можливостей та загроз для визначення найефективніших шляхів підвищення конкурентоспроможності підприємства. Для цього побудуємо спеціальну матрицю, що вміщує перераховані аспекти (таблиця 3.3).

Таблиця 3.3.

SWOT-аналіз ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен»

Сильні сторони	Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none"> – відомість бренду (репутація) ; – лідер на ринку кондитерських виробів України; – доступна ціна та якість продукції; – широкий асортимент; – експорт продукції у різні країни; – висока прибутковість підприємства; – сучасні технології виробництва; – наявність дочірніх підприємств за кордоном; – високий попит на продукцію; – успішна реклама; – чітко організована структура корпорації. 	<ul style="list-style-type: none"> – дорога сировина та енергія; – висока собівартість продукції; – мала популярність торгової марки за кордоном; – недостатньо кваліфікований персонал; – дорогий процес просування нових виробів.
Потенційні можливості	Потенційні загрози
<ul style="list-style-type: none"> – вихід на нові ринки збуту; – розробка нових товарів для різних групи споживачів; – підвищення продуктивності праці; – ослаблення законодавчих обмежень. 	<ul style="list-style-type: none"> – висока конкуренція; – податки; – політична та економічна ситуація в країні (військова агресія); – проблеми з торговою інфраструктурою; – відсутність стабільного постачання сировини.

Отже, проведений SWOT-аналіз ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» показав, що основними проблемами на підприємстві є дорога сировина та матеріали і, відповідно, висока собівартість продукції, також слабке освоєння як закордонних ринків, так і дослідження вітчизняного для завоювання нових споживачів і досить сильна конкурентна боротьба. Слід зазначити, що великою загрозою залишається криза спричинена пандемією COVID-19, а з 24 лютого 2022 року військова агресія на території України, що значно скорочує попит на кондитерську продукцію. Проте підприємство має значну кількість переваг, особливо наявність необхідної кількості фінансових ресурсів, для покращення свого становища.

Одним з найважливіших етапів підвищення конкурентоспроможності є визначення цілей підприємства, як в довгостроковому періоді, так і в короткостроковому. Після цього менеджери повинні розробити маркетингову стратегію, яка визначить оптимальні методи досягнення поставлених задач. Підвищення ролі маркетингових служб ПрАТ «Рошен» у фінансово-комерційній діяльності дозволить підприємству значно покращити свій фінансовий стан, збільшити прибутки, зменшити кількість готової продукції на складі, прискорити обіг оборотних коштів.

Запропонуємо шляхи покращення конкурентоспроможності ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» засновані на сильних сторонах і можливостях підприємства.

1. Створення нового виду продукції або послуг, що немає аналогів у конкурентів для конкретної групи споживачів. Наприклад виробництво кондитерських виробів спеціально для дітей.

2. Висока репутація корпорації дає можливість зміцнити свої позиції на вже відомих ринках збуту та укладати договори на поставку продукції з різними країнами.

3. Використовуючи сучасне виробниче обладнання підприємство може підвищити продуктивність праці, покращити якість продукції та знизити собівартість.

4. Позитивний імідж і добре організована структура корпорації дасть змогу підвищити кваліфікацію персоналу.

5. Висока ступінь технічної оснащеності дає можливість виробляти продукцію, яка не буде поступатися імпортерам.

6. Потрібно працювати у напрямку активного просування торгової марки «Roshen» на нових ринках збуту.

Таким чином, можемо зробити висновок, що ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» займає перше місце серед своїх конкурентів та має всі можливості для вдосконалення конкурентоспроможності, адже у 2020 році валюта балансу, чистий прибуток та оборотність активів є найбільшими серед конкурентів, а високий рівень якості продукції, прийнятні ціни і великий досвід роботи у цій галузі дозволяє успішно конкурувати з виробниками кондитерської галузі. Проведений SWOT-аналіз дав змогу чітко встановити сильні та слабкі сторони, можливості та загрози підприємства.

Отже, запропоновані методи вдосконалення методики конкурентоспроможності та ділової активності лише позитивно вплинуть на діяльність ПрАТ «Рошен», а вступ України в ЄС дасть великі можливості та стимулюватиме виробників до покращення конкурентоспроможності своєї продукції, але головними проблемами залишаються воєнні дії на території України та коронакриза, що значно погіршує становище виробників, адже попит на кондитерську продукцію знизився, виникли проблеми з поставкою сировини та збільшилися витрати на виробництво.

Аналіз основних фінансових показників та рейтинг кондитерських підприємств показав, що ПрАТ «Рошен» займає перші позиції у своїй галузі та є досить сильним конкурентом, але має і проблеми, тому для аналізованого підприємства основними цілями залишається завоювання нових ринків збуту, посилення власної частки на вже існуючих, мінімізація витрат на сировину та матеріали, а також, покращення маркетингової стратегії.

ВИСНОВКИ

Отже, на основі проведеного дослідження можемо зробити висновки.

У першому розділі дипломної роботи було розкрито економічну сутність і зміст ділової активності та конкурентоспроможності підприємства. Ми з'ясували, що ділова активність є важливим показником фінансового стану підприємства, який характеризує всю його діяльність: місце на ринку, конкурентоспроможність, рівень ефективності використання ресурсів (оборотних, необоротних активів, капіталу) та ефективність зростання, що впливає на рівень прибутку, який може отримати підприємство в процесі своєї діяльності. Виділяють три основні види ділової активності, які характеризують ситуацію на підприємстві: висока є ознакою нормального стану, середня – проблемного і низька – кризового. У свою чергу, високий рівень ділової активності досягається лише за рахунок ефективного функціонування та змоги протистояти конкурентам. Як на ділову активність, так і на конкурентоспроможність підприємства впливає низка зовнішніх та внутрішніх факторів, основними з яких є: принципи діяльності, ділова репутація фірми, політична та економічна ситуація в країні, законодавча база, економічні зв'язки, наявність конкурентів та ін.

Наступним етапом дослідження було поглиблення знань з методики оцінювання ділової активності та конкурентоспроможності. Слід зазначити, що на сьогодні не існує єдиного підходу до їх визначення і як результат це створює проблеми при оцінці ділової активності та конкурентоспроможності підприємства та управління нею. Нами було розглянуто методи дослідження конкурентоспроможності серед яких основними є: метод, заснований на теорії ефективної конкуренції; метод анкетування; рейтингова оцінка; метод еталону; метод різниць; SWOT – аналіз та ін.

Було з'ясовано основний коефіцієнтний підхід оцінювання ділової активності та конкурентоспроможності підприємства. Як висновок можемо

говорити, що існують якісні та кількісні показники оцінки. Якісна діагностика може бути отримана за рахунок порівняння стратегічних позицій підприємства з його конкурентами. Кількісна оцінка являє собою комплекс відповідних показників (коефіцієнтів).

Важливим етапом виконання випускної роботи була характеристика конкурентного середовища досліджуваного суб'єкта господарювання. Слід зазначити, що ринок кондитерських виробів України є досить насиченим та різноманітним і, як результат, існує велика конкурентна боротьба серед виробників. Основними конкурентами ПрАТ «Рошен» за міжнародним рейтингом є АТ «ВО «Конті» та ПрАТ «Кондитерська фабрика «АВК».

Дослідивши основні фінансові показники ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» за 2018-2020 рр. у загальному можемо зробити висновок, що валюта балансу має позитивну тенденцію до збільшення, а структура майна є не типовою для кондитерського підприємства, тому що необоротні активи перевищують оборотні і частка запасів є досить незначною, також за аналізований період відбулося зростання зобов'язань. Необоротні активи складають близько 90 % в загальній структурі майна, а оборотні лише 10%, що пояснюється придбанням нового обладнання та розширення виробництва за рахунок взяття в оренду виробничого приміщення в м. Бориспіль, що свідчить про модернізацію підприємства і як результат має позитивний вплив на конкурентоспроможність підприємства, адже виготовляється більш якісна продукція з меншою кількістю затрат. Слід зазначити, що ліквідність та платоспроможність підприємства є порушеною, адже розраховані коефіцієнти переважно зростали у 2018-2019 рр., а у 2020 році тенденція була негативною, що пояснюється, перш за все, кризою внаслідок пандемії COVID-19.

Провівши детальне дослідження та давши оцінку показникам ділової активності ПрАТ «Рошен», ми побачили, що у 2018-2019 рр. показники мали позитивну тенденцію оборотності оборотних активів, дебіторської та кредиторської заборгованості, що вказує на ефективне використання даних статей балансу, але у 2020 році відбулося пониження коефіцієнтів, та

подовження їх періоду, перш за все, внаслідок коронакризи, яка негативно вплинула на діяльність підприємств та економічну ситуацію країни в цілому. «Золоте правило» економіки виконується лише у 2018 році, що свідчить про зниження економічного потенціалу в наступних періодах, а на зміну тривалості оборотності оборотних активів впливають два чинники: середньорічні залишки оборотних активів і дохід від реалізації.

Слід зазначити, що у 2020 році ПрАТ «Рошен» має від'ємне значення фінансового циклу, що свідчить про достатню кількість грошових коштів для фінансування своєї поточної діяльності, а операційний цикл у цьому ж році пришвидшився на 13 днів, що дає можливості для покращення конкурентоспроможності підприємства.

Після розгляду запропонованих напрямів підвищення ефективності ділової активності ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» можна зробити висновок, що такі заходи як підвищення продуктивності праці працівників; прискорення оборотності активів; зменшення поточних зобов'язань; збільшення оборотних активів та розвиток зовнішньоекономічної діяльності є основою для покращення конкурентоспроможності та збільшення прибутків.

Слід зазначити, що ПрАТ «Рошен» займає високі позиції на ринку кондитерських виробів серед своїх конкурентів, а основними перевагами є довгий період роботи у цій сфері, використання сучасних технологій та чітко організована структура виробництва, але потрібно працювати у напрямку підвищення конкурентоспроможності, адже конкуренція як на вітчизняному, так і на світовому ринках є досить жорстокою. Нами були запропоновані напрями формування сприятливого конкурентоспроможного середовища на ПрАТ «Рошен», основними з яких є: створення нового виду продукції або послуг; підвищення кваліфікації персоналу; активне просування власної торгової марки на нових ринках збуту; використання високотехнологічного обладнання та виробництво екологічно чистої продукції. Слід відзначити, що основною проблемою для ефективного функціонування підприємств залишається криза

спричинена COVID-19, а починаючи з лютого 2022 року військові дії на території України, що негативно впливає на роботу виробників.

Таким чином, з огляду на все вищесказане можемо зробити висновок, що ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» володіє позитивною репутацією на ринку кондитерських товарів та має достатньою кількістю ресурсів, щоб запровадити необхідні заходи для покращення ділової активності та конкурентоспроможності підприємства в сучасних складних умовах.

Отже, ключові завдання дипломної роботи виконано, а основну мету – аналіз та оцінка ділової активності та конкурентоспроможності підприємства і розробка напрямів щодо покращення цих показників досягнуто.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. Дата оновлення: 12.01.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>. (дата звернення: 10.03.2022).
2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV Дата оновлення: 01.07.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>. (дата звернення: 16.03.2022).
3. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. Дата оновлення: 10.08.2021. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>. (дата звернення: 20.03.2022).
4. Мартусенко І.В, Дончак Л.Г. Ділова активність: теоретичні аспекти та особливості формування. *Економіка і суспільство*. 2018. №19. С.501-505.
5. Н. Л. Мешкова. Економічна сутність ділової активності промислового підприємства. *Економічний вісник*. 2013. № 1 (31). С. 36-39.
6. Лучко М. Р., Жукевич С.М., Фаріон А.І. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 288 с.
7. Масюк Ю. В., Качур В.С. Економічна сутність ділової активності підприємства та підходи до її оцінки. *Ефективна економіка*. 2019. №10. С. 48-54.
8. Буздиган М.О. Класифікація факторів, що визначають ділову активність підприємства. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2017. №3. С. 88-92.
9. Гайдаєнко О.М. Аналіз ділової активності підприємства: дис. к.е.н., доцент. Одеса, 2015. 270 с.

10. Кадирус І. Г. Конкурентоспроможність підприємств та фактори, що на неї впливають. *Ефективна економіка*. 2014. №5. С. 62-69.
11. Оцінка та методи оцінки конкурентоспроможності підприємства. Світ фінансів, економіки, бізнесу та технологій 2020 – 2022. URL: <https://financeworld.com.ua/ocinka-ta-metodi-ocinki-konkurentospromozhnosti-pidpriyemstva/> (дата звернення: 20.04.2022).
12. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г., Романко О.П. Конкурентоспроможність підприємства: планування та діагностика. Івано-Франківськ ІФНТУНГ: Монографія, 2011. 180 с.
13. Цибульська Е. І. Конкурентоспроможність підприємства : навч. посіб. Харків : НУА, 2018. 320 с.
14. Разумова Г.В., Оскома О.В. Кондитерський ринок України: аналіз та перспективи розвитку. URL : <file:///C:/Users/User/Downloads/13881-Article%20Text-24363-1-10-20210730.pdf> (дата звернення: 17.04.2022).
15. Приватне акціонерне товариство «Київська кондитерська фабрика «Рошен». Офіційний сайт. URL : <http://kcf.roshen.com>.
16. Кондитерська корпорація «Рошен». Вікіпедія. URL : <https://uk.wikipedia.org/wiki> (дата звернення: 19.03.2022).
17. Державна служба статистики України. Офіційний сайт. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 25.04.2022).
18. 2021 Global Top 100 Candy Companies Candy Industry. URL : <https://www.candyindustry.com/2021/global-top-100-candy-companies>.
19. Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31.12.2018. Форма №1 ПрАТ "Київська кондитерська фабрика "Рошен". Офіційний сайт. URL : <http://kcf.roshen.com/>.
20. Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31.12.2019. Форма №1 ПрАТ "Київська кондитерська фабрика "Рошен". Офіційний сайт. URL : <http://kcf.roshen.com/>.

21. Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31.12.2020. Форма №1 ПрАТ "Київська кондитерська фабрика "Рошен". Офіційний сайт. URL : <http://kcf.roshen.com/>.
22. Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2018 рік. Форма № 2 ПрАТ "Київська кондитерська фабрика "Рошен". Офіційний сайт. URL: <http://kcf.roshen.com/>.
23. Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2019 рік. Форма № 2 ПрАТ "Київська кондитерська фабрика "Рошен". Офіційний сайт. URL: <http://kcf.roshen.com/>.
24. Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2020 рік. Форма № 2 ПрАТ "Київська кондитерська фабрика "Рошен". Офіційний сайт. URL: <http://kcf.roshen.com/>.
25. Звіт про власний капітал за 2018 рік. Форма №4 ПрАТ "Київська кондитерська фабрика "Рошен". Офіційний сайт. URL : <http://kcf.roshen.com/>.
26. Звіт про власний капітал за 2019 рік. Форма №4 ПрАТ "Київська кондитерська фабрика "Рошен". Офіційний сайт. URL : <http://kcf.roshen.com/>.
27. Звіт про власний капітал за 2020 рік. Форма №4 ПрАТ "Київська кондитерська фабрика "Рошен". Офіційний сайт. URL : <http://kcf.roshen.com/>.
28. Примітки до фінансової звітності за 2018 рік. Форма №5 ПрАТ "Київська кондитерська фабрика "Рошен". Офіційний сайт. URL : <http://kcf.roshen.com/>.
29. Примітки до фінансової звітності за 2019 рік. Форма №5 ПрАТ "Київська кондитерська фабрика "Рошен". Офіційний сайт. URL : <http://kcf.roshen.com/>.
30. Примітки до фінансової звітності за 2020 рік. Форма №5 ПрАТ "Київська кондитерська фабрика "Рошен". Офіційний сайт. URL : <http://kcf.roshen.com/>.

31. Приватне акціонерне товариство «Виробниче об'єднання «КОНТИ». Офіційний сайт. URL : <https://konti.ua/company>.
32. Фінансова звітність АТ «ВО «КОНТИ» за 2019-2020 рр. URL : https://zvitnist.com/25112243_PRYVATNE_AKCONERNE_TOVARYSTVO_VYROBNYCHE_OBYEDNAN#zvit.
33. Приватне акціонерне товариство «Кондитерська фабрика «АВК» м. Дніпро». Офіційний сайт. URL : <https://avk.ua/ua/uk>.
34. Фінансова звітність ПрАТ «Кондитерська фабрика «АВК» м. Дніпро» за 2019-2020 рр. URL : https://zvitnist.com/00373882_PRYVATNE_AKCONERNE_TOVARYSTVO_KONDYTERSKA_FABRYKA#analysis.
35. Товариство з обмеженою відповідальністю «Домінік Ко». Офіційний сайт. URL : <https://dominik.ua/ru/o-nas/>.
36. Фінансова звітність ТОВ «Домінік Ко» за 2019-2020 рр. URL : <https://dominik.ua/ru/korporatyvna-ynformacyya/>.
37. Литвиненко А. О. Забезпечення конкурентоспроможності підприємства на засадах асортиментної політики: дип. робота. Київ, 2019. 102 с.
38. Вовк В.М. Комплексна оцінка ділової активності підприємства: монографія. Люблін: Економічний університет Марії Кюрі-Склодовської, 2017. 250 с.
39. Тренди світового ринку кондитерських виробів з цукру. Бізнес. Експортний напрям. URL : <https://export.gov.ua/industry/review/25> (дата звернення: 20.05.2022).
40. Дончак Л. Г., Ціхановська О. М. Ділова активність підприємства та шляхи її зміцнення. *Економіка і суспільство*. 2017. №10. С. 250 – 255.
41. Онищенко С.В., Свистун Л.А, Сівіцька С.П., Філонич О.М. Методичні вказівки до організації, виконання й захисту випускної роботи на ступінь бакалавра за напрямом 6.030508 «Фінанси і кредит» студентами усіх форм навчання. – Полтава: ПолтНТУ, 2017. 35 с. URL : <https://dist.nupp.edu.ua/index.php/>.

42. Білик М. Д., Павловська О.В. , Притуляк Н.М., Невмержницька Н.Ю. Фінансовий аналіз: навч. посібник. 2-ге вид., без змін. Київ: КНЕУ, 2009. 588 с.
43. Мних Є.В., Барабаш Н.С. Фінансовий аналіз: підручник. Київ : КНТЕУ, 2014. 536 с.
44. Власюк Н. І. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Львів: Магнолія, 2017. 328 с.
45. Круш П.В., Клименко О.В. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства : навч. посіб. Київ, 2017. 425 с.
46. Лучко М.Р., Жукевич С.М., Фаріон А.І. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 304 с.
47. Коновалова О.В. SWOT-аналіз як основний інструмент стратегічного управління, його переваги і недоліки. Кривий Ріг, «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана».URL:http://www.rusnauka.com/3_SND_2010/Economics/58123.doc.htm.
48. Воронкова А. Е. Стратегічне управління конкурентоспроможним потенціалом промислових підприємств: автореф. дис. д-ра екон. наук: 08.06.01. НАН України, Інститут економіки промисловості. Донецьк, 2001. 32 с.
49. Іванов Ю. Б., Орлов П.А., Іванова О.Ю. Конкурентні переваги підприємства: оцінка, формування та розвиток. Харків ІНЖЕК: Монографія, 2008. 352 с.
50. Тягунова Н. М. Конкурентоспроможність торговельних підприємств. Полтава: Монографія, 2010. 154 с.
51. Мерчанський В. В. Конкурентоспроможність підприємства та управління стратегією його розвитку. Харків: Монографія, 2010. 156 с.
52. Бердар М.М. Фінанси підприємств. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
53. Горлачук В.В. Економіка підприємства: навч. посіб. Миколаїв: Видавництво ЧДУ ім. Петра Могили, 2010. 344 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

Підприємство Територія Організаційно-правова форма господарювання Вид економічної діяльності	Приватне акціонерне товариство "Київська кондитерська фабрика "Рошен"	Дата	КОДИ
	м.Київ, Голосіївський р-н	за ЄДРПОУ	01.01.2019
	Акціонерне товариство	за КОАТУУ	00382125
	Виробництво хліба та хлібобулочних виробів; виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок нетривалого зберігання	за КОПФГ	8036100000
		за КВЕД	230
			10.71

Середня кількість працівників: 751

Адреса, телефон: 03039 м. Київ, проспект Науки, 1, (044) 237-22-00

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

v

за міжнародними стандартами фінансової звітності

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2018 р.
Форма №1

			Код за ДКУД	1801001
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	
1	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	0	0	
первісна вартість	1001	0	0	
накопичена амортизація	1002	(0)	(0)	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0	
Основні засоби	1010	701 294	598 455	
первісна вартість	1011	1 044 508	917 077	
знос	1012	(343 214)	(318 622)	
Інвестиційна нерухомість	1015	0	300 839	
первісна вартість	1016	0	315 834	
знос	1017	(0)	(14 995)	
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0	
первісна вартість	1021	0	0	
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)	
Довгострокові фінансові інвестиції:				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	
інші фінансові інвестиції	1035	20	20	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	
Гудвіл	1050	0	0	

Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	701 314	899 314
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	8 029	9 749
Виробничі запаси	1101	0	0
Незавершене виробництво	1102	0	0
Готова продукція	1103	0	0
Товари	1104	0	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	51 544	71 950
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	2 951	0
з бюджетом	1135	0	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	2 591
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	23 330	5 840
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	6 723	1 616
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	24	664
Усього за розділом II	1195	92 601	92 410
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	793 915	991 724

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	175 833	175 833
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0

Резервний капітал	1415	4 651	4 789
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	357 477	368 464
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	537 961	549 086
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	33 656	30 499
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	33 656	30 499
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	25 964	99 976
розрахунками з бюджетом	1620	3 410	8 673
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
розрахунками зі страхування	1625	2 328	1 964
розрахунками з оплати праці	1630	8 611	7 425
одержаними авансами	1635	0	0
розрахунками з учасниками	1640	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	7 253	10 538
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	174 732	283 563
Усього за розділом III	1695	222 298	412 139
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	793 915	991 724

Керівник
Головний бухгалтер

Бойчук Вадим Юрійович
Дарморос Валентина Іванівна

Підприємство

Приватне акціонерне товариство "Київська
кондитерська фабрика "Рошен"Дата
за ЄДРПОУ

КОДИ
01.01.2019
00382125

Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)
за 2018 рік
Форма №2

I. Фінансові результати

Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	373 344	259 205
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(318 238)	(228 412)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	55 106	30 793
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	2 582	30 872
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(29 950)	(25 662)
Витрати на збут	2150	(4 568)	(3 503)
Інші операційні витрати	2180	(11 283)	(28 719)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	11 887	3 781
збиток	2195	(0)	(0)

Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	2 591	10 008
Інші доходи	2240	0	53
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(1 401)	(0)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(9 946)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	13 077	3 896
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-1 952	-1 128
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	11 125	2 768
збиток	2355	(0)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	11 125	2 768

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	68 961	83 316
Витрати на оплату праці	2505	184 852	125 796
Відрахування на соціальні заходи	2510	40 044	27 024
Амортизація	2515	27 820	25 330
Інші операційні витрати	2520	41 356	34 776
Разом	2550	363 033	296 242

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4

Середньорічна кількість простих акцій	2600	703 332 392	703 332 392
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	703 332 392	703 332 392
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,015820	0,003940
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,015820	0,003940
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00	0,00

Керівник

Бойчук Вадим Юрійович

Головний бухгалтер

Дарморос Валентина Іванівна

Підприємство

Приватне акціонерне товариство "Київська
кондитерська фабрика "Рошен"

Дата

за ЄДРПОУ

КОДИ
01.01.2019
00382125

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

За 2018 рік

Форма №3

Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	388 760	341 066
Повернення податків і зборів	3005	0	0
у тому числі податку на додану вартість	3006	0	0
Цільового фінансування	3010	0	0
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	0	0
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	0	0
Надходження від повернення авансів	3020	166	1 049
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	654	172
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	0	0
Надходження від операційної оренди	3040	43 053	20 172
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	0	0
Надходження від страхових премій	3050	0	0
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	0	0
Інші надходження	3095	3 412	3 119
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(126 430)	(287 335)
Праці	3105	(141 647)	(99 246)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(39 881)	(28 258)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(54 883)	(49 836)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(4 766)	(3 385)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(11 173)	(17 853)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(38 944)	(28 598)
Витрачання на оплату авансів	3135	(6 304)	(0)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(19)	(0)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(0)	(0)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(0)	(0)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(0)	(0)
Інші витрачання	3190	(1 507)	(568)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	65 374	-99 665
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			

Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	0	0
необоротних активів	3205	13 134	13 071
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	0	0
дивідендів	3220	0	0
Надходження від деривативів	3225	0	0
Надходження від погашення позик	3230	0	0
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	0	0
Інші надходження	3250	0	0
Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255	(0)	(0)
необоротних активів	3260	(195 165)	(78 563)
Виплати за деривативами	3270	(0)	(0)
Витрачання на надання позик	3275	(0)	(0)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(0)	(0)
Інші платежі	3290	(0)	(0)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-182 031	-65 492
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	0	0
Отримання позик	3305	820 466	171 750
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	0	0
Інші надходження	3340	0	0
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	(0)	(0)
Погашення позик	3350	(708 916)	(0)
Сплату дивідендів	3355	(0)	(0)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(0)	(0)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(0)	(0)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(0)	(0)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(0)	(0)
Інші платежі	3390	(0)	(0)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	111 550	171 750
Чистий рух коштів за звітний період	3400	-5 107	6 593
Залишок коштів на початок року	3405	6 723	130
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	0	0
Залишок коштів на кінець року	3415	1 616	6 723

Керівник

Бойчук Вадим Юрійович

Головний бухгалтер

Дарморос Валентина Іванівна

Виплати власникам									
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	0	0	0	0	0	0	0	0
Відрахування до резервного капіталу	4210	0	0	0	138	-138	0	0	0
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	0	0	0	0	0	0	0	0
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	0	0	0	0	0	0	0	0
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	0	0	0	0	0	0	0	0
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	0	0	0	0	0	0	0	0
Погашення заборгованості з капіталу	4245	0	0	0	0	0	0	0	0
Вилучення капіталу: Викуп акцій	4260	0	0	0	0	0	0	0	0
Перепродаж викуплених акцій	4265	0	0	0	0	0	0	0	0
Анулювання викуплених акцій	4270	0	0	0	0	0	0	0	0
Вилучення частки в капіталі	4275	0	0	0	0	0	0	0	0
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші зміни в капіталі	4290	0	0	0	0	0	0	0	0
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	0	0	0	0	0	0	0	0
Разом змін у капіталі	4295	0	0	0	138	10 987	0	0	11 125
Залишок на кінець року	4300	175 833	0	0	4 789	368 464	0	0	549 086

Керівник

Бойчук Вадим Юрійович

Головний бухгалтер

Дарморос Валентина Іванівна

Додаток Б

Підприємство Територія Організаційно-правова форма господарювання Вид економічної діяльності	Приватне акціонерне товариство "Київська кондитерська фабрика "Рошен" м.Київ, Голосіївський р-н Виробництво хліба та хлібобулочних виробів; виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок нетривалого зберігання	Дата	КОДИ
		за ЄДРПОУ	31.12.2019
		за КОАТУУ	00382125
		за КОПФГ	8036100000
		за КВЕД	100
			10.71

Середня кількість працівників: 497

Адреса, телефон: 03039 м.Київ, проспект Науки, 1, (044) 237-22-00

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

v

за міжнародними стандартами фінансової звітності

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
 на 31.12.2019 р.
 Форма №1

			Код за ДКУД	1801001
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	
1	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	0	0	
первісна вартість	1001	0	0	
накопичена амортизація	1002	(0)	(0)	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0	
Основні засоби	1010	577 557	583 172	
первісна вартість	1011	896 179	867 860	
знос	1012	(318 622)	(284 688)	
Інвестиційна нерухомість	1015	321 737	648 315	
первісна вартість	1016	336 732	669 525	
знос	1017	(14 995)	(21 210)	
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0	
первісна вартість	1021	0	0	
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)	
Довгострокові фінансові інвестиції:				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	10	0	
інші фінансові інвестиції	1035	10	10	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	
Гудвіл	1050	0	0	

Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	4 445	34 639
Усього за розділом I	1095	903 759	1 266 136
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	9 938	20 776
Виробничі запаси	1101	0	0
Незавершене виробництво	1102	0	0
Готова продукція	1103	0	0
Товари	1104	0	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	71 950	102 545
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	852	1 239
з бюджетом	1135	0	6 539
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	369
з нарахованих доходів	1140	2 591	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	354	253
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	1 616	422
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	664	1 606
Усього за розділом II	1195	87 965	133 380
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	991 724	1 399 516

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	175 833	505 833
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0

Резервний капітал	1415	4 789	5 345
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	368 464	376 238
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	549 086	887 416
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	30 499	23 454
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	30 499	23 454
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	99 976	27 395
розрахунками з бюджетом	1620	8 673	4 403
у тому числі з податку на прибуток	1621	1 376	0
розрахунками зі страхування	1625	1 964	4 226
розрахунками з оплати праці	1630	7 425	15 649
одержаними авансами	1635	0	500
розрахунками з учасниками	1640	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	10 538	11 714
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	283 563	424 759
Усього за розділом III	1695	412 139	488 646
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	991 724	1 399 516

Керівник
Головний бухгалтер

Бойчук Вадим Юрійович
Дарморос Валентина Іванівна

Підприємство

Приватне акціонерне товариство "Київська
кондитерська фабрика "Рошен"Дата
за ЄДРПОУ

КОДИ

31.12.2020

00382125

Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)
за 2019 рік
Форма №2

I. Фінансові результати

Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	470 093	373 344
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(393 995)	(318 238)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	76 098	55 106
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	6 768	4 088
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(34 322)	(29 950)
Витрати на збут	2150	(5 794)	(4 568)
Інші операційні витрати	2180	(35 072)	(12 789)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	7 678	11 887
збиток	2195	(0)	(0)

Дохід від участі в капіталі	2200	0	2 591
Інші фінансові доходи	2220	69 894	0
Інші доходи	2240	0	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(67 736)	(1 401)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	9 836	13 077
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-1 506	-1 952
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	8 330	11 125
збиток	2355	(0)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	8 330	11 125

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	67 637	68 961
Витрати на оплату праці	2505	229 719	184 852
Відрахування на соціальні заходи	2510	49 107	40 044
Амортизація	2515	47 447	27 820
Інші операційні витрати	2520	60 548	41 356
Разом	2550	454 458	363 033

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4

Середньорічна кількість простих акцій	2600	2 023 332 392	703 332 392
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	2 023 332 392	703 332 392
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,004120	0,015820
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,004120	0,015820
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00	0,00

Керівник

Бойчук Вадим Юрійович

Головний бухгалтер

Дарморос Валентина Іванівна

Підприємство

Приватне акціонерне товариство "Київська
кондитерська фабрика "Рошен"

Дата

за ЄДРПОУ

КОДИ
26.12.2019
00382125

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

За 2019 рік

Форма №3

Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	437 250	377 464
Повернення податків і зборів	3005	8 930	0
у тому числі податку на додану вартість	3006	8 930	0
Цільового фінансування	3010	4 104	2 529
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	0	0
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	0	0
Надходження від повернення авансів	3020	271	166
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	19	654
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	0	0
Надходження від операційної оренди	3040	85 204	43 053
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	0	0
Надходження від страхових премій	3050	0	0
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	0	0
Інші надходження	3095	655	883
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(139 965)	(98 195)
Праці	3105	(178 775)	(150 189)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(47 064)	(39 881)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(69 742)	(54 883)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(10 366)	(4 766)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(13 168)	(11 173)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(37 278)	(38 944)
Витрачання на оплату авансів	3135	(43 055)	(6 304)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(0)	(19)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(0)	(0)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(0)	(0)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(0)	(0)
Інші витрачання	3190	(855)	(1 507)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	56 977	73 771
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			

Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	0	0
необоротних активів	3205	37 178	24 430
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	0	0
дивідендів	3220	2 591	0
Надходження від деривативів	3225	0	0
Надходження від погашення позик	3230	0	0
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	10	0
Інші надходження	3250	0	0
Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255	(0)	(0)
необоротних активів	3260	(571 172)	(214 858)
Виплати за деривативами	3270	(0)	(0)
Витрачання на надання позик	3275	(0)	(0)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(0)	(0)
Інші платежі	3290	(0)	(0)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-531 393	-190 428
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	330 000	0
Отримання позик	3305	803 151	820 466
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	0	0
Інші надходження	3340	0	0
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	(0)	(0)
Погашення позик	3350	(659 934)	(708 916)
Сплату дивідендів	3355	(0)	(0)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(0)	(0)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(0)	(0)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(0)	(0)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(0)	(0)
Інші платежі	3390	(0)	(0)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	473 217	111 550
Чистий рух коштів за звітний період	3400	-1 199	-5 107
Залишок коштів на початок року	3405	1 616	6 723
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	5	0
Залишок коштів на кінець року	3415	422	1 616

Керівник

Бойчук Вадим Юрійович

Головний бухгалтер

Дарморос Валентина Іванівна

Виплати власникам									
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	0	0	0	0	0	0	0	0
Відрахування до резервного капіталу	4210	0	0	0	556	-556	0	0	0
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	0	0	0	0	0	0	0	0
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	0	0	0	0	0	0	0	0
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	0	0	0	0	0	0	0	0
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	330 000	0	0	0	0	0	0	330 000
Погашення заборгованості з капіталу	4245	0	0	0	0	0	0	0	0
Вилучення капіталу: Викуп акцій	4260	0	0	0	0	0	0	0	0
Перепродаж викуплених акцій	4265	0	0	0	0	0	0	0	0
Анулювання викуплених акцій	4270	0	0	0	0	0	0	0	0
Вилучення частки в капіталі	4275	0	0	0	0	0	0	0	0
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші зміни в капіталі	4290	0	0	0	0	0	0	0	0
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	0	0	0	0	0	0	0	0
Разом змін у капіталі	4295	330 000	0	0	556	7 774	0	0	338 330
Залишок на кінець року	4300	505 833	0	0	5 345	376 238	0	0	887 416

Керівник

Бойчук Вадим Юрійович

Головний бухгалтер

Дарморос Валентина Іванівна

Додаток В

Підприємство Територія Організаційно-правова форма господарювання Вид економічної діяльності	Приватне акціонерне товариство "Київська кондитерська фабрика "Рошен" м.Київ, Голосіївський р-н Виробництво хліба та хлібобулочних виробів; виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок нетривалого зберігання	Дата	КОДИ
		за ЄДРПОУ	01.01.2021
		за КОАТУУ	00382125
		за КОПФГ	8036100000
		за КВЕД	100
			10.71

Середня кількість працівників: 906

Адреса, телефон: 03039 м.Київ, проспект Науки, 1, (044) 237-22-00

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
 на 31.12.2020 р.
 Форма №1

		Код за ДКУД	
		1801001	
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	0	0
первісна вартість	1001	0	0
накопичена амортизація	1002	(0)	(0)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби	1010	583 172	1 871 142
первісна вартість	1011	867 860	2 221 643
знос	1012	(284 688)	(350 501)
Інвестиційна нерухомість	1015	648 315	801 177
первісна вартість	1016	669 525	840 340
знос	1017	(21 210)	(39 163)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	10	10
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0

Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	34 639	10 026
Усього за розділом I	1095	1 266 136	2 682 355
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	20 776	17 715
Виробничі запаси	1101	0	0
Незавершене виробництво	1102	0	0
Готова продукція	1103	0	0
Товари	1104	0	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	102 545	113 648
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	1 239	2 837
з бюджетом	1135	6 539	181 700
у тому числі з податку на прибуток	1136	369	5 162
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	253	1 056
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	422	1 574
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	1 606	961
Усього за розділом II	1195	133 380	319 491
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	1 399 516	3 001 846

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	505 833	1 505 833
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	1 000 000
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0

Резервний капітал	1415	5 345	5 762
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	376 238	381 078
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	887 416	1 892 673
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	23 454	21 014
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	36 594
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	23 454	57 608
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	21 248
товари, роботи, послуги	1615	27 395	228 274
розрахунками з бюджетом	1620	4 403	7 076
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
розрахунками зі страхування	1625	4 226	7 057
розрахунками з оплати праці	1630	15 649	26 046
одержаними авансами	1635	500	224
розрахунками з учасниками	1640	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	11 714	17 675
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	424 759	743 965
Усього за розділом III	1695	488 646	1 051 565
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	1 399 516	3 001 846

Керівник
Головний бухгалтер

Руденко Сергій Васильович
Дарморос Валентина Іванівна

Підприємство

Приватне акціонерне товариство "Київська
кондитерська фабрика "Рошен"Дата
за ЄДРПОУ

КОДИ
01.01.2021
00382125

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за 2020 рік
Форма №2

I. Фінансові результати

Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	638 817	470 093
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(556 236)	(393 995)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	82 581	76 098
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	1 840	6 768
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(42 484)	(34 322)
Витрати на збут	2150	(6 629)	(5 794)
Інші операційні витрати	2180	(42 247)	(35 072)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	0	7 678
збиток	2195	(6 939)	(0)

Дохід від участі в капіталі	2200	20 000	0
Інші фінансові доходи	2220	66 180	69 894
Інші доходи	2240	0	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(71 888)	(67 736)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	7 353	9 836
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-2 096	-1 506
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	5 257	8 330
збиток	2355	(0)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	5 257	8 330

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	84 342	67 637
Витрати на оплату праці	2505	323 058	229 719
Відрахування на соціальні заходи	2510	70 275	49 107
Амортизація	2515	93 365	47 447
Інші операційні витрати	2520	73 798	60 548
Разом	2550	644 838	454 458

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4

Середньорічна кількість простих акцій	2600	2 023 332 392	2 023 332 392
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	2 023 332 392	2 023 332 392
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,000260	0,004120
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,000260	0,004120
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00	0,00

Керівник

Руденко Сергій Васильович

Головний бухгалтер

Дарморос Валентина Іванівна

Підприємство

Приватне акціонерне товариство "Київська
кондитерська фабрика "Рошен"

Дата

за ЄДРПОУ

КОДИ

01.01.2021

00382125

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

За 2020 рік

Форма №3

Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	670 853	437 250
Повернення податків і зборів	3005	14 333	8 930
у тому числі податку на додану вартість	3006	14 333	8 930
Цільового фінансування	3010	6 471	4 104
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	0	0
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	0	0
Надходження від повернення авансів	3020	868	271
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	76	19
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	0	0
Надходження від операційної оренди	3040	83 686	85 204
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	0	0
Надходження від страхових премій	3050	0	0
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	0	0
Інші надходження	3095	822	655
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(191 837)	(139 965)
Праці	3105	(252 610)	(178 775)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(66 724)	(47 064)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(73 811)	(69 742)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(9 329)	(10 366)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(144)	(13 168)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(3 210)	(37 278)
Витрачання на оплату авансів	3135	(2 528)	(43 055)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(0)	(0)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(0)	(0)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(0)	(0)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(0)	(0)
Інші витрачання	3190	(1 065)	(855)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	188 534	56 977
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			

Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	0	0
необоротних активів	3205	14 966	37 178
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	0	0
дивідендів	3220	20 000	2 591
Надходження від деривативів	3225	0	0
Надходження від погашення позик	3230	0	0
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	0	10
Інші надходження	3250	0	0
Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255	(0)	(0)
необоротних активів	3260	(1 541 738)	(571 172)
Виплати за деривативами	3270	(0)	(0)
Витрачання на надання позик	3275	(0)	(0)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(0)	(0)
Інші платежі	3290	(0)	(0)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-1 506 772	-531 393
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	1 000 000	330 000
Отримання позик	3305	770 101	803 151
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	0	0
Інші надходження	3340	0	0
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	(0)	(0)
Погашення позик	3350	(450 711)	(659 934)
Сплату дивідендів	3355	(0)	(0)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(0)	(0)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(0)	(0)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(0)	(0)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(0)	(0)
Інші платежі	3390	(0)	(0)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	1 319 390	473 217
Чистий рух коштів за звітний період	3400	1 152	-1 199
Залишок коштів на початок року	3405	422	1 616
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	0	5
Залишок коштів на кінець року	3415	1 574	422

Керівник
Головний бухгалтер

Руденко Сергій Васильович
Дарморос Валентина Іванівна

Виплати власникам									
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	0	0	0	0	0	0	0	0
Відрахування до резервного капіталу	4210	0	0	0	417	-417	0	0	0
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	0	0	0	0	0	0	0	0
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	0	0	0	0	0	0	0	0
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	0	0	0	0	0	0	0	0
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	1 000 000	0	0	0	0	0	0	1 000 000
Погашення заборгованості з капіталу	4245	0	0	0	0	0	0	0	0
Вилучення капіталу: Викуп акцій	4260	0	0	0	0	0	0	0	0
Перепродаж викуплених акцій	4265	0	0	0	0	0	0	0	0
Анулювання викуплених акцій	4270	0	0	0	0	0	0	0	0
Вилучення частки в капіталі	4275	0	0	0	0	0	0	0	0
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші зміни в капіталі	4290	0	0	0	0	0	0	0	0
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	0	0	0	0	0	0	0	0
Разом змін у капіталі	4295	1 000 000	0	0	417	4 840	0	0	1 005 257
Залишок на кінець року	4300	1 505 833	0	0	5 762	381 078	0	0	1 892 673